

KASDIENA—

Leninas "Eksptartai" Amerikos Lenkai Skubėkite

Lenino mirties sukaktį minint, svarbu prisimint, ką jis sakė apie rusų tautą...

Tuo tarpu Bucharinas "filosofavo", kad rusų tauta yra neįlyginant tešla...

Kad juos kur balai tuos karinius ekspertus. Dvi dienas prieš Varšavos paėmimą...

Darydamas tą žiopiulsią prognozę Hanson Baldwin patarė Alilantams peržiūrėti naują ofensyvą...

Is mandrumo pliumpt į balą! Daug yra tokių ekspertų...

Paėmus Varšavą, visose Lenkijos katalikų bažnyčiose įvyko iškilmingos...

O kaip su "Draugo" marijonais, kurie irgi skaitosi katalikai?

Je besarmatiškai zvanija, kad "Varšava rusų rankose..."

Kad jie kur prasmegtų su tuo nesuvaldomu liežuviu palaiduoti!

Varšavon pirmiausia įmaršavo lenkų armijos Kosciūskos divizija.

Virš Varšavos iškilo lenkų tautinė vėliava. Visur skambėjo Lenkijos tautinis himnas.

O "Draugas" chuliganiskai švokščia apie "rusų okupaciją"...

Profesorai Lange, Karpinski, Zlotowski, dabar gyvenę Amerikoje...

Leo Kijėcki, Amerikos lenkų uniūnstų lyderis, sakė: "Ta dižioji pergalė atsiekta bendromis jėgomis..."

O reikiā žinot, kad Kšyckis kalba vade 600,000 Amerikos lenkų, priklausančių darbo uniūnjos!

Su tais lenkais mes draugai.

Draugai vilniečiai, kurie dar nepridavė savo sveikinimų "Laisvės" bendrovės dalininkų...

Dar neturime dviejų šimtų. Atsiminkit, privalom atlikti savo pareigą.

Nuo Olandijos iki Luxemburgo vokiečiai niekur nepajėgia

SSSR ARMIAJA UŽĖMĖ LODZIŲ

AMERIKOS ARMIAJA PRADĖJO OFENSYVĄ

Spaudžia Nacius iš Abejų Pusių Amerikiečiai Laimi Luzon Saloj, Išlaisvino Urdanetą, po Pirmo Stipraus Mušio

LONDONAS, sausio 19.—Berlyno radijas paskelbė, kad gen. Patton Amerikos armija pradėjo ofensyvą...

Anglai įėjo kelias mylias Vokietijos teritorijon užimdami Hongeng.

Amerikos 3-ji armija užbloko vokiečius kelia 4 mylias į šiaurę nuo St. Vitho.

Amerikiečiai taipgi nuėjo per Diekhris ir užėmė Rosport ir Wasserbilling.

Lenkai Atbudavoja Varšavą; Lenkijos Sostinė Atgijo

MASVA, sausio 18.—Lublino valdžia perėmė Varšavos civilią administraciją ir pradėjo atbudavoji sugriautą miestą...

Nacių Sabotažinkai Bus Teisiami

NEW YORK.—Armijos autoritetai paskyrė teisną dviem namiam sabotažinkam, kurie neseniai suimti iš vokiečių submarino.

pullti. Jie tik ginasi. Iš Olandijos šono britai kasai Vokietijos gilumon.

Amerikon armija artėja prie Trier, miesto, kur gimė Karlas Marksas.

Vakarų fronte galima laukti stiprių veiksmų.

Tulas Australijos ministeris sumanė pakviest J. L. Lewis'ą Australijon. Tos šalies darbo uniūnos tuoj užprotestavo.

Amerikos Orlaiviai Bombardavo Japonijos Miestus

WASHINGTONAS, sausio 19. Japonijos daviniai skelbia, jog Amerikos super-bombieriai atakavo pačią svarbiausią Japonijos salą ir šios industrinius miestus—Osaka ir Kobe.

Atakoje dalyvavo apie 80 bombierių. Japonai prisipažysta, kad pridaryta nuostolių.

Japonai taipgi skelbia ir Amerikos atakas ant japonų pozicijų Kinijos pakraščiu.

Žinios iš Lietuvos ŽINIOS IŠ LAISVOSIOS LIETUVOS

Kas Bėga iš Lietuvos 2ELVA. Ukmergės apskrictio. Čionai daug žemės valdė Karolis Švoinickas.

Viena mūsų armijos kolona, 20 mylių į pietus, užėmė gelžkelio stotį ir kelį centrai Paniki ir laimejo 5 mylias.

Abu tie išgamos dabar pabėgo iš Lietuvos. Švoinickas dabar turės tik 5 hektarus žemės.

Aukštadvario dvaras, Ukmergės apskrityje, išdalintas bežemiams. Jo buvusis savininkas Kazys Remeišis gavo 5 hektarus žemės.

TRAKAL.—Šiame apskrityje kai tik naciai išvyti, tuojau 194 valstiečiai patys žemę pasinėmė iš dvarininkų.

Prie šių žemės Komisija pateiktom prašymus žemės dar 834 valstiečių. Jie bendrai gavo 4,431 hektarų žemės.

Valdžia Kaltina International Electric Trustą

Sako, Turjs Ryšių su Japonijos ir Vokietijos Kompanijomis

WASHINGTONAS, sausio 19. Justice Departmentas traukia teisman gen. General Electric korporaciją ir jos pagalbinę International General Electric Co., kaltinant jas turėjime ryšių su tarptautiniu trustu, kuriame yra ir Vokietijos ir Japonijos korporacijos.

Si korporacija turinti sutartis su Vokietijos ir Japonijos korporacijomis.

Užvesta taipgi ir kitos 30 bylių prieš trustus, turinčius ryšių su kitų šalių korporacijomis.

Kinijos Partizanai Atakavo Japonus

WASHINGTONAS.—Kinijon suorganizuota ir paruošta didelė partizanų jėgos, kurios atakuos japonus iš vidaus kada Aliantai padarys invaziją Kinijon.

Rado Nacių Orlaivius Didelę Dirbtuvę po Budapeštu

MASKVA, sausio 19.—Visai išvalius vokiečių ir vengrų armijas iš Pešto, kuris yra rytinė pusė Dunojaus dalis Budapeštu, Raudonoji Armija surado didelę Messerschmitt orlaivų dirbtuvę po miestu.

Daugelis darbininkų yra lenkai, slovakai, vengrai ir kitų tautybių.

SILEZIJOSI NACIUS APĖMĖ DIDELĖ PANIKA

Suimta 60,000 Vokiečių Armijos Budapešte Vokiečių Frontas Lenkijoj Sugriuvo, Sako Sovietai; Ragina Vokiečius Pasiduoti.

LONDONAS, sausio 19.—Premieras Stalinas paskelbė, jog gen. Cerniakovskio armija sulaužė vokiečių liniją 37 mylių frontu ir nuėjo Rytų Prūsijon net 76 mylias.

LONDONAS, sausio 19.—Sovietų armija išlaisvino Krakovę, trečią didžiausią Lenkijos miestą ir svarbią nacių bazę, kurios puolimas susilpnina visą jų frontą pietinėj Lenkijoj.

Premieras Stalinas paskelbė, kad ketvirta Sovietų armija, komandoj gen. Petrovo, pradėjo ofensyvą pietinėj Lenkijoj ir nužygiavo 50 mylių toliau, 38 mylių pločio frontu.

Sovietai skelbia, kad vokiečių frontas Lenkijoj visai sugriuvo ir įspėja nacius dabar pasiduoti, arba juos laukia katastrofa.

SSSR Nekeis Savo Nustatymo link Lenkų

Londone Esanti "Valdžia" Neturi Vilties Valdėti Lenkiją

LONDONAS, sausio 19.—Tremtinė lenkų valdžia čionai neturi vilties Lenkiją valdyti, net ir susitaikymui su lubliniečiais maži liko vilties.

Lenkai jau mato, kad Stalinas nekeis nustatymo ir po konferencijos su Rooseveltu ir Churchilliu. Jei jų konferencij būtu pakeltas klausimas apie sutaukimą Londono ir Lublino valdžia, Stalinas, manoma, sakys, kad tai pačių lenkų reikalas, o ne Amerikos, Britanijos ir SSSR.

Pirmians dar Mikolajczykui buvo progų susikalbėti su Lublinu, dabar manoma, ir jam tai vargiai bus galima.

Bolivijai Brukama Fasizmas Konstitucijos Kelu

WASHINGTONAS, sausio 19. Bolivijos konstitucijai siūlomi aiškiai fašistiniai patysymai. Tantai svarsto šalies parlamentas, dominuojamas Movimento Nacionalio Revolucionario partijos, kuri yra fašistinė ir Argentinos fašistinio režimo šalininkė.

Priėmimas vyriausybės minėtos partijos narių rudo valdžios krypti.

Ji fašistams pavyks pakeisti konstituciją, fašizmas bus užkeltas tos šalies žmonėms "konstituciniu keltu."

Generolas Žuvo Bombardavime Vokietijos

LONDONAS.—Gen. Frederick W. Castle, iš Washingtono, užmuštas laike atakos ant nacių Belgijoj. Jo bombieris atakuojamas septynių nacių orlaivų sudarytas.

Vertical text on the right edge of the page, likely bleed-through or a continuation of text from another page.

"VILNIUS"

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association. The Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$7.00, six months \$4.25, foreign countries \$8.00, six months \$4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$5.00, 1/2 year \$3.00, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application
316 South Halsted Street, Chicago 6, Ill.
PHONE, VICTORY 7325-7326
Entered as second class matter September 26, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Leninas

Rytoj sueina 21 metai, kaip mirė Vladimiras Iljičius Leninas, tėvas Sovietų Sąjungos. Jis ir jo vadovaujama partija sukūrė socialistinę santvarką šeštadaly pasaulio. Jis ir jo gabiausias mokinys ir bendradarbis Stalinas geniališkai pramantė, kad liaudies masės, proletariato avangardo vadovaujamas pajėgs sukurti valstybę, kurios neįveiks jokios reakcinės pajėgos.

Sovietų Sąjunga yra įvairiatautė valstybė. Ten daug tautų, didelių ir mažų, bet visos jos lygios, pilnateisės. Ten anei šešėlio tautinės ar rasinės diskriminacijos.

Ir Leninui ir Stalinui tautinės problemos išsprędimas labiausia rūpėjo. Kiekvienai tautai jie pripažino apsisprendimo teisę ir net teisę išstoti iš Sovietų Sąjungos, jeigu kuri tauta to panorėtų.

Si drausmingų ir laisvų tautų federacija puikiai išlaikė egzaminą šiame žūtubūtiname kare prieš fašistines pajėgas. Tą šiandien pripažysta visos civilizzuotas pasaulis, viso pasaulio demokratija.

Kertinis akmuo sovietinės santvarkos yra sąjunga darbininkų klasės, valstiečių ir darbo inteligentijos. Leninui labiausia rūpėjo, kad ta sąjunga rankpelnų ir inteligentijos būtų pavyzdinčiausia. Mirus Leninui, Juozas Visarionovičius Stalinas, varde bolševikų partijos, sudėjo priesaiką dar labiau sustiprint sąjungą darbininkų klasės, valstiečių ir darbo inteligentijos.

Štai kodėl Sovietų Sąjungoj įvykinta pilniausia nacionalė vienybė.

Prie Lenino gyvos galvos buvo pradėtas tos gigantiškos šalies industrializacija. Stalino vadovaujama valdžia, savo penkmetiniais planais, atliko milžinišką darbą grandioziais atsekimais industrializacijos srity. Tik ačiu tau, kad Sovietų Sąjunga pasikautė stipriausiu industriiniu pagrindu, jį pajėgė atblokšti rudąsias fašistines gajpas prie Vokietijos rubėzias ir pereiti jį.

Kas būtų buvę, kas būtų atsitikę su ta didžia šalim, jeigu jos priešakybę būtų pasilikus kerenskinė ar panasi jai valdžia? Tokia šalį Vokietijos naciai būtų apgalėję ir pavertę ją savo kolonija.

Leninas geniališkai pramatė galimybę tokio karo, kaip dabartinis karas. Savo polemikoje prieš Rožę Luxemburg Leninas griežtai pareiškė, kad joku būdu negalima nusistatyti prieš visus ir visokius karus. Yra teisingi karai ir yra plėšikiški karai. Leninas sakė, kad Europoje gali iškilti koks naujas Napoleonas. Tokiame atsitikime visos mažiau ar daugiau progresyviės valstybės turėsiančios bendrą ginti savo nepriklausomybę. Komunistai, jis sakė, turėsią dalyvauti tokioj koalicijoj.

Kalbėdamas apie Ameriką, jis specifiskai pabrėžė, kad jos revoliucinis karas, Jurgio Washingtono vadovaujamas karas, turėjo didžiausios reikšmės ne tik Jungtinėms Valstijoms, bet viso pasaulio demokratijai. Taip-pat ir piliečių karas, kurio priešakyje stovėjo Lincolnas.

Taigi ir praelytė buvo teisingų karų. Sukūrimas Raudonosios Armijos buvo vienas iš didžiausių Lenino nuopelnų. Stalinas, apvalęs Raudonąją Armiją nuo išdavikiškų trockinijų elementų, nuo penktosios kolonos, dar labiau ją sustiprino. Kuo pasirodė trockinė gauja šiame kare? Ji pasirodė kaip šuniška Hitlerio agentūra. Ji pikčiausia skalią prieš Jungtines Tautas, o labiausia prieš Sovietų Sąjungą.

Leninas, kaipo genialus politinis vadas,

visuomet buvo gilus realistas, o ne dogmatikas. Jei reikėdavo, jis darė kompromisus. Kas gi nežino, kad 1917 metais tula laiką bolševikai rėmė net Kerenskio valdžią! Jis visuomet atsižūrėdavo į sąlygas.

Brest-Litovsko taikos metu (1918 m.) Leninas genialiai pramatė, kad Rusija turi daryti taiką su Vokietija, nors kaizerio pastatytos sąlygos buvo plėšikiškos. Trockiakai su Bucharinai tuomet šaukė "vajavoti." Lenino griežtas posukis, kuriam pritarė ir Stalinas, išgelbėjo Rusiją, nes davė ją progos atsikvėpti, sustiprėti. Trockių ir Bucharinų "romantiskas" avantūrizmas būtų pražudęs jauną sovietinę valstybę.

Kai Leninas mirė, prieš jį nulenkė savo galvą visa protaujanti žmonija, nors jo geniale kūryba daugybė žmonių buvo nesuprantama.

Šiandien visa protaujanti žmonija supranta, kad Leninas gyvas Stalino darbuose. Ir kas gi nesupranta kiek daug tie darbai ir žygiai reiškia demokratiniams pasauliui!

Lenkai Džiaugiasi

Zymiausi lenkų demokratai Amerikoje reiškia didžiausią džiaugsmą Varšavos išlaisvinimu.

Profesorius L. Karpinski (Ann Arbor Universiteto) pasiuntė sveikinimą laiknagai Lenkijos valdžiai. Jis džiaugiasi, kad lenkų armija pati pirmutinė įmaršavo Varšavon. Lenkijai jis numato skaisčių ateitį. Lenkija būsianti stipri, nepriklausoma, demokratinė.

Dr. Osomski (Detroit) sako, kad Varšavos išlaisvinimas signalizuoja širdį perveriančią žinią, jog greit bus išlaisvinta visa Lenkija.

Profesorius Ig. Zlotowski (Ohio Universiteto) pareiškė: "Lenkų demokratią maršuoja pirmyn. Lenkijos tautinė vėliava vėl plevesuoja virš mūsų numylėtosios sėtinės. Po penkių metų naciško jungo Lenkija atgauna savo laisvę ir nepriklausomybę. Prieškarinė antideokratiska Lenkija, kurią astovauja lenkų tremtinė valdžia Londone, yra tik tragiškos praeities atminimas. Lenkijos ateitis lenkų liaudies rankose."

Paskilbęs visoj Amerikoj priešėjas Artūras Szyk susijaudinusių balsu tarė: "Tai laimingiausia mano gyvenimo diena."

Mes džiaugiamės sykiu su visais Lenkijos patriotais. Lietuviai nuorūdziai sveikina Lenkijos demokratiją. Lietuviai ir lenkų tautas neskiria jokie ginčai. Varšava Lenkijos sostinė, o Vilnius Tarybų Lietuvos.

Pov. Rotomskio Sveikinimai

Per korespondentą Z. Baliavičių Povilas Rotomskis siunčia Amerikos lietuviams didelę glėbį naujmetinių sveikinimų.

"Pasiųskit geriausius linkėjimus visiems lietuviams mano draugams, pažįstamiems ir nepažįstamiems Jungtinėse Valstijose," sakė Povilas Rotomskis, Lietuvos Tarybų Respublikos užsienio reikalų komisaras. "Pasakykit jiems, jog aš turiu maloniausių atsiminimų apie jus. Sugrįžęs į savo šalį, aš būvau sudrebinatas, matydamas, kaip baisiai hitlerininkai sunaikino ją ir kokia daugybė žmonių nukentėjo nuo fašistinio teroro. Savo akimis tatau matant, aš esu įsitikinęs, kad pergalingas Raudonosios Armijos maršavimas išgelbėjo lietuvius nuo visiško išnaikinimo."

Povilas Rotomskis ėjo pareigas atasėš prie SSSR Generalinio Konsulato New Yorke. Daugeliui Amerikos lietuvių jisai gerai pažįstamas, nes sakė prakalbas Brooklyne, Chicagoj, Detroitė, Bostone ir kitur.

Raudonajai Armijai artėjant prie Lietuvos, Lietuvos Tarybų valdžia jį išaukė namo. Šiuo laiku jis eina pareigas Lietuvos užsienio reikalų komisaro.

21-ni Metai be Lenino

LENINO MOKYMAI IR KOMUNISTŲ TAKTIKA DABARTINIAME KARE

N. I. Lenin

Niekad pirmiau žmonijos istorijoj nebuvo tokių milžiniškos reikšmės įvykių—tokių sparčių tempu besikeičiančios padėties, kaip yra šiandien Jungtinių Tautų kare prieš fašizmą. Kokius pasikeitimus mes per gyvename šiame kolosaliame žmonijos konflikte ramiu laiku užimtų ne desėtkus, bet išisą šimtmetį.

Tai kokia komunistų taktika šioje visos žmonijos kovoje, kur vienoj pusėj stovi per visą žemės rutulį juodoji reakcija, norinti paskuti istorijos ratą atgal, o kitoj pusėj visa doroji visuomenė, visos progresyviškos jėgos aukojasi pažangos stūmimui pirmyn?

Komunistų pozicija aiški—viskas karui, kad užtikrinti pilną pergale prieš fašistinę ašį; sutriuškinti voikiškus nacių ir japoniškus imperialistus.

Tačiau yra žmonij, kurie daro priekaištus komunistams, būk nuėjo bendradarbiauti su kapitalistais-buržuazija; atsisakė nuo marksizmo-leninizmo principų. Ypač tuos primetimus uliai platina tie, kurie norėtų, kad su fašistine ašimi būtų padaryta derybinė taika, jog pasaulinė reakcija nebūtų paversta į sipulius.

Pasitaiko ir komunistų, kurie mano—kartais išsireiškia—ar nepertoli nueita koalicijos daryme su buržuazija. Tuo labiau jie baiminasi, nors tokių labai mažai, kai pažymima, kad ir po šio karo, komunistų pareiga bus remti pažangų kapitalistinę ekonomijos plėtojimąsi.

Jeigu šiandien būtų gyvas Leninas, tai jisai būtų nuoliausias komunistų dabartinės taktikos rėmėjas šiame kare. 21-ny metų sukakčiai artinantis po Lenino mirties (jis mirė sausio 21 d., 1924 m.) kiekvieno komunisto pareiga studijuoti ką jis mokino apie susitarimą, koalicija su buržuazija ir rėmimo pažangios kapitalistų dalies prieš reakciją. Ypačingai svarbu studijuoti Lenino tuos raštus ir jo veikimą 1914-18 metais, tai per eite pasaulinio karo laikotarpio raštus.

Didysis mūsų šimtmečio darbininkijos vadas uliai kovojo prieš tuos, kurie per eitime kare bendradarbiavo su buržuazija ne todėl, kad yra klesinis bendradarbiavimas, bet kad bendradarbiavimas su reaktine buržuazijos dalimi; kad to bendradarbiavimo veikimas buvo nukreiptas reakcijos naudai ir

nenaudai darbininkijos, nenaudai visos pažangios visuomenės. Pereitas karas buvo grynai už kolonijas ir rinkas, kuomet išai karas yra prieš fašizmą, už visos žmonijos laisvę ir gerovę.

Kas sako, kad komunistai niekad neina į koaliciją su buržuazija, tas nieko nežino apie komunistinį judėjimą. Karolius Marksas ir Frickus Engelsas savais laikais uliai rėmė pažangiąją dalį Vokietijos buržuazijos ir griežtai kovojo prieš bismarkizmą.

Senojai Rusijoj bolševikai visuomet sudarydavo bloką su pažangiąja buržuazijos dalimi prieš carizmą, prieš reakciją. Ir 1917 metais caro valdžią taip lengvai paviko nuvertti, jog buvo sudaryta koalicija—ėjo bendradarbiavimas su pažangės buržuazijos dalimi. Kada Kornilovas pakėlė galvą 1917 m. vasarą, bolševikai su pažangėsne buržuazijos dalimi stoji kovon prieš monarchistų kontrevoliucinį žygi.

Kai sąlygos brendo paėmimui galios į darbininkų, valstiečių ir inteligentų rankas, nes to nepadarė, Leninas sakė, revoliucija gali žlugti, tai gegužės 19 d., 1917 m., jis rašė apie bendradarbiavimą:

"Klesinis bendradarbiavimas su kapitalistu klesas, ar klesos karas prieš kapitalizmą?"

Jis ten pirmam savo straipinio paragrafe pažymi, kad:

"Istorija pastatė prieš mus klausimą ne abelain, bet ekonominė ir politinė šių dienų Rusijos istorijos šviesoj."

Šiais keliais žodžiais Leninas pabrėžė aiškiai ir atžymėjo, kad tik Rusijos istorijos ir tik to laiko istorijos šviesoj nusako tą, jog negalbi būti bendradarbiavimo. Bet ir tai nereiškė, kad nebus susitarimų su dalimi buržuazijos ir nebus daroma jai nuolaidų.

Kelis mėnesius vėliau, rugėsių 14 d., tais pačiais metais, parašė labai reikšmingą straipsnį, kur išdėstė, kad jeigu dešinioji pusė eity prie kompromisų, bolševikai pasirengę daryti nuolaidų, tai galima būtų išvengtį konflikto ir tuo užtikrinti ranaus revoliucijos plėtojimąsi.

"Vidutinio žmogaus nuovoka gatvėj, kas liečia bolševikus, kai išpūtė nekuriuojį pauda, bolševikai priešingai remti kokiem kompromisams su bile kuo ir prie visokių aplinkybių. Reikia pasakyti teisybę. Tokia kalba neataitinka faktams... Rusijos revoliucija parodė visai kitą, mes galime pasiūlyti nuolaidas."

Ir toliau Leninas tęsia: "Tik vien dėl to ir tik dėlto, kad revoliucija gali plėtotis ramiu būdu nes siūlome nuolaidas, nors jau gan vėlu ir tik iš šimto kartų vienam atsi-

kime tas galima, bet nuolaidas siūlome."

Iš šių trumpų ištraukų skaitytojas matys, kad net tada kai lapkričio revoliucijos sąlygos buvo visai pribrėndę, jau tik mėnesiu buvo iki didžiojo įvykio, o Leninas ir visa Bolševikų (Komunistų) Partija norėjo susitarti su dalimi buržuazijos, kuri buvo susipjūstas apie Kerenskio valdžią.

Paskui, kai darbininkai paėmė galią, taika su Vokietija dar buvo nepasirašyta, Lenino vadovaujama valdžia siūlė Talminkam, kad jeigu duos ginklų ir kooperuos su nauja valdžia, tai ji tės karą prieš vokiečius, bet turį panaikinti visas caro valdžios pasirašytas sutartis.

Paskui, kai jau Sovietų valdžios galia nusistovėjo, tai 1921 metais buvo įvesta nauja ekonominė politika. Tai buvo kompromisas kapitalistinio ūkio elementams.

Šiame kare komunistai eina į koaliciją su pažangiąja dalimi buržuazijos prieš reakciją, kaip Markso ir Lenino laikais buvo daroma susitarimai, bendradarbiavimas vyknamas su pažangėsne dalimi buržuazijos prieš reakciją.

Pokarinė Veikla.

Komunistai sako, savo konvencijoj per eiteitis metais priėmė programą, kur pažymi, kad jie po karo rems valdžios pažangias pastangas; kad palaikys bendradarbiavimą su progresyviška buržuazija.

Earl Browder pažymi dėl primetimų būk komunistai nori suardyti kapitalizmą:

"Dėlei labo tvy, kurie nesamoningai atsirado įtakoje šmeižtų pokio komunizmą arba po įtaka trockistų, kurie iš komunizmo padarė karikatūrą dėl pastarnavimo reakcinė buržuazijai, padarysime trumpą pareiškimą: markistai visai nesima sugriauti—suardyti kapitalizmą. Supratimas apie kapitalizmo suardymą yra griežtai anarchistų ir trockistų šūkis, kas neturi nieko bendro su marksizmu."

Toliau Browderis nurodo, kad komunistai niekad nebuvo priešingai kapitalo plėtojimuisi. Komunistai stoji, kad kapitalas plėtotųsi ir kad nesulaukiamai eity į visuomenės aukštesnį laipsnį.

Revoliucines sąlygas sudaro pati kapitalistų klesas, ypač jos reaktinė dalis, kas sulauko plėtojimąsi. Revoliucinė padėtis susidaro kai plėtotė apstoja, prasideda rūgimas. Komunistai, kurie eina marksizmo-leninizmo mokslo šviesoje, randasi pirmosė eilėse ir veikia, kad visuomenės stagnaciją prašalinti.

Prie pabaigos: Leninas ne tik nebuvo priešingas nuolaidom ir bendradarbiavimui su pažangiąja buržuazija, bet pats aktyviai tokiose bendradarbiavimuose dalyvaudavo. Stalinas yra vienas iš šviesiausių Lenino mokinių.

F. Abekas.

Pažvelgus Per Raktą Skylutę

Mrs. Brown: "Tie mūsų vaikai, vaikai... Ypatinai dukterys!"

Mrs. White: "Tu mano žmonele, aš visada sakiai ir sakysiu: jas reikia auginti plieninėj kontrolėj."

Mrs. Brown: "Taigi, taigi... Štai kad ir mano Florence: dar tik šešiolikos metų, o aš ją daugelį kartų nuvarau į lovą visai be pusryčių."

Vakaras... Grabinė ty la... Nė vėjo, nė debesėlio... Romantiška mėnesiena. Tyli jis, tyli ir ji. Pagaliau ji, po kelių gilių atsidūšėjimų, prašeko:

"Jonuk, ar negalėtum užėiti į vidų ir pasėdėt šale manęs ant sofos ketelą sekundy?"

"O ne, ne," atsakė jis rimaujančiai.

"Kaip būtų gera, jeigu už eitumet," įkalbinėjo ji. "Nami nesvietiskas nuobodumas: motina išėjo į teatrą, o tėvas viršų kankinasi lovoj... turi korse reumatizmą... Visai negali paeiti."

"Vargėš žmogelis!... O beje, ar jam skauda abidvi kojas?"

"Abidvi," patvirtino ji. "Visiškai negali iš lovos pasikelti."

"Na, tai ką jau padarysi," sutiko Jonukas. "Gal reiktu ir priimt Jūsų malonų užkvietimą... Einam!"

Du apdraudų kompanijų agentai—amerikietis ir anglas—griais savo firmomis. Anglas didžiuojasi, kaip jo reprezentuojama kompanija visuomet išmoka pomirinė stebėtinu greitumu be jokijų ceremonijų bei išisukinėjimų.

"Jeigu apsidraudusis pas mus numiršta šiandien," įrodinėja jis, "tai jo pašalpagavis gauna pinigų rytoj ryte."

"Nejaugi?" atkrito amerikietis. "Giriesi savo kompanija, bet štai tau,—tik paklausyk: mūsų kompanijos ofisas randasi ant trečių lybų keturiasdešimtis devyinių aukštų name. Mūsų vienas klientas gyvenno pat viršutiniame to namo aukšte ir jis išpuolė per langą. Ir mes įteikėme jam čekį, kada jis kruto žemyn pro mūsų ofiso langą."

Pažastaitė.

Pragrėšė \$7,000,000,000 Per Vienus Metus

WASHINGTONAS. — Amerikos žmonės pagrėrė 7 bilionus dolerių 1944 metais; taip rodo smukėti takai už svaiginančius gėrimus.

LONDONAS. — Didieji Amerikos bombardierai atakavo nacių submarinį įmones, taigi ir aliejanus įmones. Vokiečių aviacija nedarė pasipriešinimo.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

IVAIRENYBĖS

Varšava, kuri šiomis dienomis išlaisvinta, yra vienas Europos didelių centrų. Miestas prieš karą turėjo 1,178,000 gyventojų.

Varšavos istorija įdomi. Sakoma, jos pradžia yra kur tai 9-tam šimtmečiu, kada Mozavijos kunigaikštis pastatė pilį ant Vislos upės kranto.

Kaipo miestas, Varšava betgi dar nežinoma ir 12-tam šimtmečiu.

Varšavos Universitetas pastatytas 1816 metais, bet 1832 jis uždarytas, po lenkų sukilimo. Pilnai atidarytas jis 1864 metais.

1550 metais Varšava tapo Lenkijos sostine.

1655 metais Švedijos karalius Gustavas buvo užėmęs Varšavą ir laikė metus laiko, bet lenkai ją paskui atsiėmė.

1702 metais Varšavą vėl užėmė Švedijos karalius Karolis XII. Miestas labai nuo karo nukentėjo, bet taiką padariusi ji vėlė lenkamis teko.

Švedijos armija smarkiai sumušė Rusijos karalius Pietras, kuris paskui pavadintas Didžiuoju, tai ir lenkai nusikratė švedų.

1764 metais rusai užėmė Varšavą.

1773 metais įvyko Lenkijos padalinimas ir Varšava teko Prūsijai, bet 1794 metais rusai, po didelio mušio, vėlė užėmė ją.

1775 metais įvyko antras Lenkijos dalinimas. Varšava vėlė prišams teko.

Napoleonas užėmė Varšavą 1809 metais.

Austrija Varšavą užėmė 1809 metais, bet po kelių mėnesių austrai pasitraukė iš jos.

1813 metais rusai vėlė ją užėmė.

1830 metais, Europoje einant revoliuciniam judėjimui, Varšavoj įvyko sukilimas, bet Lenkijos ponija jo pabėgė ir palikė Rusijos caro puse. Sukilimas suriškintas.

Varšava turi ir revoliucinių tradicijų. Joje visuometėjo kovos prieš carizmą ir savus kunigaikščius ir turčius paverėjus. Varšavos darbininkai net ir savo dainų turėjo: "Varšavenka".

1918 metais Lenkija likosi nepriklausoma, bet joje įsigalėjo dvarponių ir Juozo Pilsudskio pagamintų "pulkinkų" klika. Varšavos žmonės turėjo dabar kovoti prieš savonus priešus.

Pilsudskinė valdžia bičiuliavosi su Hitlerio valdžia ir atsisakė dėtis su SSSR ir Českoslovakija ir sąjungą prieš Hitlerį.

Grudžio 27, 1939 metais, Varšava, po ilgos heroiškos kovos, pasidavė naciams. Lenkijos valdžia pabėgo

berods penktą karą dieną, bet Varšava laikėsi dar daugiau dvi savaiti, pagaliao turėjo pasiduoti.

Per penkis metus Varšava nešė sunkų, kruviną nacių jungą. Ji neteko, sakoma, apie 700,000 gyventojų. Ji baisiai sugriauta. Bet ji pagaliao laisva. Ji vėlė yra Lenkijos sostinė—jau naujos Lenkijos.

Atrodo, kad Lenkijos ponija, kuri niekadoms, visoj tos šalies istorijoje, nepadarė nei didelės drąsos, nei didelės išminties, nei šaliai meilės, bene numirė su žlugimu pilsdiskizmo.

Jos likučiai dar tebėra išsimėtę šian ir ten. Jie dar bandys grąžinti seną poniją, jie stengsis prikelti iš numirusių senas privilegijas, bet naujose sąlygose jie negalės atsigrębti.

Brangiai tai lėšavo Varšavai, daug kraujo ir gyvasčių atsiėjo lenkamis, bet iš to gal išaugs nauja Lenkija.

1794 metais Tadas Kosciuszka, būdamas Lenkijos armijos generolu, bandė apginti Varšavą. Rusijos armija apgulė miestą ir laikė nuo liepos 15 iki rugsėjo mėnesio. Pagaliao Kosciuškos armija sumušta ir jis sužeistas sušuko "Finis Poloniae" (Pabaiga Lenkijai).

Kosciuško tapo Lenkijos generolu rodos 1771 metais. Jis pagamino Lenkijai konstituciją, bet Lenkijos karalius Juzef Poniatowski sutiko leisti Lenkiją padalinti, tai Kosciuško turėjo pabėgti iš Lenkijos ir Leipzige ir paskui Francūzijon.

Pirma to, 1776 metais, Kosciuško buvo atvykęs Amerikon ir stoji į revoliucinę armiją. Jis čia gerai pasizymėjo ir paskui vėlė grįžo Europon, dar kartą stodamas kovon už Lenkijos nepriklausomybę. Bet jis nusivylė, kaip jau viršūnų rūdžiau.

Dirbtina Kraujo Plazma

Švedijos du jauni mokslininkai Ussala Universiteto laboratorijoje skelbia, pagamino dirbtinį kraujo plazmą. Tą skiedinį jie pavadino "dextrane".

"Dextrane" galima prii-lieti bile žmogui neatšivėlgiant kokio kraujo grupę jo gysole.

Sakoma, jau pradėjo Švedų chemijos kompanijos gaminti dirbtinį kraujo plazmą. Pranešime žymi, kad galima "dextrane" prigaminti didelius kiekius ir ne aukšta kaina.

Amerikiečiai kareiviai taiso "susinaravijus" dzyppą Ormeo karo frontė, Leyte saloje. "Džypas" duodasi lengvai apverstai ant šono, kad geriau būtų prieinama jo "viduriai"; netaip kaip sunkus automobilis, po kuriuom mechanikas turi aukštėlninkas atsigulęs

MOKOMĖS GYVENTI "VIENAME PASAULYJE"

Rašo Dr. Margaret Mead.

Pasaulio žmonės šiandien turi naują pareigą, kuri išsivystė per perėjus kelius metus, tai yra išmokti gyventi su visoms tautoms pasaulyje—dabar. Žmonės visur—tolimoj South Sea saloj, dalyje Azijos, saloj prie Olandijos pakrančio tapo vienas kitam svarbūs. Likimas mažos grupelės žmonių, apie kuriuos mes visiškai nieko nežinojome, tik ką mums pranešė mūsų rytinis laikraštis, gali kainuoti gyvastis daug mūsų vyrų. Nauji išsivystymai taikos laiku susisiekimų—radijaus, telfotografija, aviacija—ir nauji išsivystymai karo vedimė—visokios minos, paratrūpai, bombos, etc.—įsteigė šią situaciją, kuri buvo pradėta senai su išradimu laivų ir gelžkelių. Prieš 25 metus žmonės mastė tik apie savo kontinentą, dabar jie turi mastyti apie visą pasaulį. Kiekviena atspausdinta eilutė, kiekvienas oru siunčiamas sakiny, kiekvienas juokingas paveikslas gali turėti svarbios reikšmės kur nors pasaulyje, juodylai dar ne išdžiūvus.

Šie visi nauji nusistatymai reikalauja naujų pasielgimo formų. Praeitės baimės ir viltys jau nebepritaikomos. Šiandien patriotas, gindamas savo mažą ūkį nuo priešų, turi kreipti atydą į bombas iš lėktuvų paleistas. Tos bombos gali sunaikinti daug daugiau negu tik jo žemė. Jo patriotizmas turi įimti suaugimą daug mažų ūkių, kurie užima milijoną mylių, nei tik dešimtis. Negana pažinti kiekvieną medį, etc. Pasaulio žmonės privalo vertinti pievas, miesto gatves, žmones, kurie kalba kitas kalbas ir kurie visai skirtingai nuo jų gyvena. Praeityje žmonės gyveno ir mirė mažose grupėse, buvo siauri ir karštų lojalumų nekėsdami visko, ko tik jie nesuprato. Pasišventimas savo šeimai, arba miesteliui, vėliau apylinkėi arba tautai buvo reikalinga. Šiandien šie papročiai persiauri moderniniam pasauliui.

Seni papročiai visiškai išmados išėjo, jie taip netinkami, kaip arklio botagas, kada automobilias inžinas sustoja eges. Laikai pasikeitė. Kada vienos šalies pulkai atakavo, kitos su nepasitikėjimu žiūrėjo į kiekvieną nepažįstamą. Turėdami tokį nepasitikėjimą žmonės savotiškai auklėjo vaikus, mokino įvertinti tik savo žmones, savo kalbą, savo maistą, savo etiką ir nekėsti kitų žmonių.

Šiandien turime išmokti naujų metodu, visai kitaip žiūrėti į žmones su kitokia spalva arba kitokiais plaukais, kitokiai tikėjimu, arba skirtinga kalba. Mes turime išsivystyti gyvenimo būdus, kurie bus pritaikinti vienam pasauliui. Priprasti prie naujų gyvenimo kelių lygiai kaip mūsų protėviai priprato prie naujo gyvenimo, kada jie aplėdo ūkį. Miesto gyvenimas buvo kitokis, su švietimoso gatvėmis, visokiais patogumais, vandenio sistemoms, švietos sistemoms, ugniagesių departamentais, ir t. t.

Šiandien pasaulyje visi artimai gyvena, ir jiems saugiau ir linkimiau gyventi, nauji papročiai ir nusistatymai turi būti išvystyti.

Nauji metodai reikalingi auklėti vaikus. Jie turi kitaip atsiliepti į žmones, tautas, kitas rases, kitus tikėjimus. Negalima prašyti žmogaus, kuris niekad neėmė automobilias vairuoti viena. Taip jau negalima tikėti, kad žmonės, kurie užaugo pasaulyje, kur visi žiūrėti į vienas kitą su nepasitikėjimu, ramiai gyventų šiais 1945 m.

Visi, išskyrus tik mažus vaikučius, kurie dar nepažysta prietaru, turi praktikuoti naujus gyvenimo kelius. Kaip automobilis skiriasi nuo arklio vežimo ir operavimas elektriškos masinos nuo kasimo bulvių, taip gyventi pasaulyje, kuriame čia New Yorko, negu ka-Burma ir Thailand daug ar-daise Londonas buvo prie

Naujos Knygos

Rusija ir Taika.

Perskaičiau Bernard Pares'o tuo vardu knygą, išleista The Macmillan Co., New York'e. Trumpai suglaudus, autorius pasako, kad gsdinimas bolshevikais yra nacių šposas pasauliui.

Sir Bernard Pares, britų istorikas ir mokytojas, yra vienas iš geriausių žinovų, nes jis lankėsi Rusijoje nuo 1898 metų net dvidešimt vieną kartą ir gyveno įvairiose to krašto vietose, o pirmojo pasaulinio karo metu jis buvo su rusų kariuomene frontuose kaip oficialis korespondentas. Jis mokė rusų istorijos, kalbos ir literatūros Londono ir Liverpoolio universitetuose, o dabar buvo rusų dalykų profesorius Amerikoje, Cornell ir Wisconsin universitetuose.

Autorius sako, kad Hitlerio "Mein Kampf" vietos apie bolševizmą yra taip parašytos, kad nežinantieji dalykai tikrai gali būti apgauti. Autorius aprašo revoliuciją kaip paselkę nuo amžių buvusių neteisbių. Jis sako, kad kolektyvis ūkininkavimas atitinka rusų dvasią, nes taip rusai ūkininkavo ir senovėje, iki 1906 metų. Sako, kariuomenėje nuo senai buvo instinktyvis draugiškumas ir vienybė savo tarpe. Gsdinimą bolshevikais Sir Bernard Pares vadina klūtimai ateities taikai.

Staliną autorius vadina praktišku vadu, išrišęjo didelio tautybių klausimo Rurijoje, šaukia naujų gabumų.

Jungt. Valstijos tikrai yra išbandymo vieta šiems naujies gyvenimo metodams. Čia žmonės iš Šiaurės Europos, iš Pietų Europos, iš Balkanų ir iš Britų Salų, iš Tolimų Rytų, ir iš salų septynių jūrų gyvena arti vienas kito, Svetimšaliai, kurie išgyveno dviejose šalyse, yra ypatingai tinkami padėti amerikiečiams, kurie čia ilgiau gyvena, naujus gabumus, kurie yra reikalingi naikinti karus ir padaryti pasaulį smagu patiems ir mūsų vaikams.

Jauniausias Vulkanas

Veik du metai atgal, vasario 20-tą, 1943 m., mūsų kaimyniniam krašte Meksikoje, Michoacan valstijoje, ūkininkas Dionisio Pulido išėjo dirbt žemę. Tai buvo šeštadienis. Pirmadienį jis rengėsi sėt. Jam besitrušiant, veiki prie pat jo išsiveržė iš žemės švykščiantis garų srovė. Jis bandė ją sulaukyti, užtroškint, bet tai jam nepavyko. Srovė stiprėjo. Pulido išsigando. Jam pasirodė aišku, kad reikia ne bandyti garų srovę sulaukyti, bet kuo greičiausiai iš ten bėgti. Ir jis bėgo. Bėgo namo gelbėt savo šeimą, savo galvijus. Paskui bėgo į kaimyni-

nį miestuką San Juan Parangaricutiro pranešė apie tai autoritetam. O tuo laiku Pulido ūkyje, žemės gliumoj, stiprėjo dundesiai, trenksmai, žemė pradėjo kilnotis, trūkinėt, ir iš jos oran tryško ugnis, veržėsi raudonai karšta lava ir liejosi apylink. Kiek tai lietė Pulido, tai buvo pabaiga jo mažiūčiam pasauliui—jo ūkiui.

Naktis tos apeliokės gyventojam buvo baisi ir kartu graži—kas grožėtis įstengė. Liepsnos, tarytum iš chigaiškiečio Buc king h a m fontano, veržėsi be paliovos; oraų pripildė gazų debesys; skrido aukštyn milžiniški šmatai uolų ir krito apylink.

Aušrai brėkstant aplink vulkano gerklę jau buvo supiltas 20-ties pėdų aukščio karštos medžiagos kalnas. Trijų savačių išėgu vulkanas El Paricutin bėgavo virš 700 pėdų aukščio—apvalus, smailia viršūne, lyg milžiniška votis ant žemės kūno.

Miestukas San Juan Parangaricutiro tapo užklotas trijų pėdų klotu dulkių, kurios nesulaikomai skverbėsi į namus ir net į žmogaus odą. Vejas, kartais, tomis dulkiemis užtersdavo oraų net krašto sostinė, Meksikos Mieste, 200 mylių atstume.

Parangaricutiro gyventojai tapo iškeldinti kitur, ir valdžios parūpintas vietas. Aplink vulkaną ūkiai palaidoti po lava, o tolimesnė užkloti dulkiemis, namai sudėginti. Kas dar spėjo, savo namus ardė ir geresnius medžius vežėsi tolyn.

Jautrių Žmonių Istorija.

Vieną ukonotą naktį prie upės New York'e policininkas randa paklydusią moterį, kuri labai negraži, bet gerai apsidėžiusi. Miesto ligoninės psichiatras daktaras Jake Blum suranda, kad tai moteris yra pasauliniai žinoma pianistė Mary Pe-lotti. Besikalbant jiedu pasidaro labai nuorūdiš ir ilgainiui moteris rašo daktarui laiškus apie savo gyvenimą, apie prarastąjį Brook Willow. Tai yra tik namo vardas, bet simboliškai jis tai moteriai reiškia prarastą namų jausmą.

Kadangi moteris buvo jau gabi muzikė kai buvo jaunu-tė, vėliau jautėsi nelaiminga tokį karjerjorį, ir taip toliau, o daktaras irgi turėjo negerumų savo ligoninėje, turėjo savo trūkumų ir vis nesijaun-tė laimingas, tai tarpe jų dviejų išsivystė tokie santykiai, kurie parodo žmogaus personalitą ir jo išeikojimą reikšmės gyvenime.

Daug įtempto, veiksmo ir nepaprastai gero jausmų atvaizdavimo yra toj knygoje, pavadintoj "Brook Willow", kurią parašė Nella Gardner White. (276 pusl., išleista The Macmillan Co., New York; \$2.50.) Aš gavau literatūrinio pasitenkinimo.

Nuo vulkano atsivėrimo bilijonai tonų degančios medžiagos išmesta apylink. Kartais išmestama po 40 iki 50 tonų kietos medžiagos gabalai iki 4,000 pėdų aukštumon. Karšta lava liejasi į visas vulkano šalis. Žemesnėms vietoms ji teka lyg upės. Juo tolyn, tuo jos tekejimas silpnėja, auštant jos paviršiumi. Susidariusi pluta spaudžia apačioj tebesančias dujas ir jos šian ir ten prasiveržia į ora, mesdamos į šalis pralaužtos plutos gabalus ir padarydamos daugybę mažų krateriukų, iki nauja lavos srovė vėl užkloja.

Vulkano vemiomas lavos karštis esąs apie 2,000 laipsnių Fahrenheito. Jos atšalimas yra labai lėtas—storam klotui pilnai atšalt ima daugelį metų.

Artinantis jo dvimetinė sukakčiai (vasario 20), vulkanas El Paricutin supiltas jau pusantro tūkstančio pėdų aukščio ir yra vienu iš ilgiausiai veikiančių vulkanų be perstojimo. Jis taipgi yra vienintelis vulkanas, kurį vulkanologistai turėjo progą studijuoti nuo pat jo pradžios.

O Dionisio Pulido, nuo kurio šis vulkanas atėmė ūkį, dabar vadinamas El Paricutino tėvu. Kds.

KĄ RAŠO "VILNIES" SKAITYTOJAI

"Gerb. Draugai: Su šiuo laiškeliu siunčiu \$17.60, tai bus dviejų skaitytojų panaujintos prenumeratos, už 10 Vilnies Kalendorių ir d. K. Gembutis aukauja \$2 dienraščio reikalams ir kitus du dėl Lietuvos žmonių nukentėjusių nuo prakeikto fašizmo. Nors maža auka, bet širdinga. Laimingų Naujų Metų jums visiems. Draugiškai, J. Skerston, St. Louis, Mo."

"Gerb. V. Adm.: Malonėkite ir mane įdėti į dienraščio "Vilnies" skaitytojų sąrašą, už ką prisiunčiu \$6. Draugiškai, Anton Mikna, Bulpit, Ill."

Sveikinam naują skaitytoją pribuvusį į mūsų eiles.

"Draugai: Šiame laiške rasite \$10 vertės 'M. O.' Tai už preneratą 'Vilnies' dėl G. Zablacko, Maspeh, N. Y. O likusieji auka dienraščiuo Zablacky 'Pakalniškių' šeimos. Širdingiausi linkėjimai. A. Pakalniškienė, New York, N. Y."

"Gerb.: Čia prisiunčiu \$6 už dienraštį 'Vilni'. Malonėkite jį man sustintēt. Beje, tikrai nežinau kiek jo prenumerata. Su tikra pagarba, E. Holanderis, Summerlee, W. Va."

Ir antrą naują narį, stoujantis dienraščio šeimon, džiugiai sveikiname.

"Gerb. Vilniečiai: Prisiunčiu pluoštą panaujinimų ir pinigų sumoje \$36. Labai gaila, kad nesugavau naujų skaitytojų. Viso geriausio ten jums visiems. Draugiškai, M. Tenikait, East St. Louis, Ill."

"Gerb. Vilniečiai: Atsi-prašau už pavėlavimą, nes vis to laiko stokuoja. Siunčiu \$10, tai bus už prenumeratą, Kalendorių, o likusius tai mano bauda už suėlavimą. Linkiu visiems 1945 m. daug laimės. Draugiškai, P. Plungas, Cleveland, O."

"Gerb. Adm.: Prisiunčiu \$33 už panaujintas prenumeratas ir \$3 aukų Lietuvos žmonijai paramai. Aukavo Beatrice Alexander \$2 ir St. Smalskis \$1. Draugiškai, J. Paulauskas, Waukegan, Ill."

"Brangūs Draugai: Siunčiu \$25. Iš jų \$6 prenumerata, \$5c už Kalendorių, \$3.65 dienraščio reikalams, o \$15 dėl Lietuvos žmonių pagelbos—nupirkimui šiltų drapanų. Draugiškai, Paul Kalitis, Acme, Wyo."

"Gerb. V. Adm.: Šiame siuntinyje rasite pluoštą panaujintų ir 2 naujus, taigi aukų namo fondan, viso labo tik \$185.25.

"Siųskite daugiau pakvitavimų (rasyčių), nes jau baigiu. Taipgi praneškite apie praliginimą vajuas. Draugiškai, M. Smitrevičienė, Detroit, Mich."

Draugė Smitrevičienė nei neužsimena apie nuovargį ir kitus mažmožiū, bet jau rūpi vajuas darbas, kad daugiau pasidarbuot. Gražus

pavyzdys visiems darbuotojams.

"Draugai: Siunčiu panaujinimą ir prašau prisijusti du sieninius kalendorius, nes gyvenam ne vienoj stoboj. Priminkite d. L. Prūseikai, kam jis užmiršo aplankyti mūsų miestą. Gal mano, kad mes visi išmirę. Draugiškai, J. Rasimas, Johnston City, Ill."

"Brangūs Tamstos: Siunčiu mokesť už dienraštį sumoje \$13. Atleisite, kad bisiklį pavėlavau. Su pagarba, Mrs. Mar. Miller, Moundsville, W. V."

Gerb. skaitytoja nei kiek nėra atsilikusi su prenumerata: pamokėta bus už du metus.

"Gerb. Draugai: Čia rasit \$13: prenumerata, du dol. dienraščio reikalai ir \$5 paramai Sovietų Raudonajai Armijai, kuri taip puikiai naikina rudoosius fašistus. Su pagarba, Mrs. Stanley Petkus, Muskegan Heights, Mich."

"Gerb.: Šiuomi siunčiame \$7, už kuriuos prisiųskite mums savo išleistų 1945 m. Vilnies Kalendorių. Draugiškai, M. Dambrauskienė, So. Boston, Mass."

Primenam toms kolonijoms, kurios dar nėra užsisakę šių metų Kalendoriaus, kad nevilkitis, nes dabar yra patogiausias laikas metrašcio platinimui.

"Gerb. Draugai: Siunčiu panaujinimų. A. Bagdon serga, ranką susižeidė ir gavo užnuodyt kraują. Bet su naujais metais pasimokėjo prenumeratą. Andrius Kešensas jau du metai negaluoja, nedirba, bet atsiškirti su dienraščiu negali. Draugiškai, T. M. Russ, Grand Rapids, Mich."

"Brangūs Draugai: Siunčiu panaujinimų ir vieną naują, viso labo \$37.50. Draugiškai, A. Daukša, Grand Rapids, Mich."

Trumpas laiškas, bet gražiai skambantis.

"Gerbiami Vilniečiai: Sveikinu su Naujais Metais ir siunčiu čekį ant sumos \$24 už tris naujus skaitytojus ir vieną seną. Draugiškai, F. Beržanskis, Cudahy, Wis."

Tikrai d. Beržanskis gražiai atžymėjo 1945 metus gaudamas tris naujus narius skaitytojus "Vilnies" gražiai augančiai šeimai. Bravo, Franai!

"Gerb. Malonėkite siųsti man dienraštį už čia siunčiamus pinigus. Už trumpo laiko pasimokėsiu už visus metus. Viso gero veljantis, Mike Laukžemis."

"Gerb. Draugai: Siunčiame prenumeratą ir linkėjimus su Naujais Metais visam dienraščio štabui. Eva ir Antanas Zvingilai, Jewett City, Conn."

"Draugas Mažeika: Kalendorius gavom ir išplati-

LABAI SVARBIOS DISKUSIJOS LIETUVOS ŠEĖPIMO REIKALAIŠ

Pittsburgh, Pa.—ALDLD 4-tas ir LDS 8-tas Apskrūčiai rengia svarbias diskusijas Lietuvos žmonių šelpimo reikalais, kurios įvyks sausio 28 d., 2 val. po pietų, L. M. D. svet., 142 Orr st., Pittsburgh, Pa.

Gerbiamieji Lietuviai ir Lietuvaitės! Mūsų gimtoji šalis Lietuva veik jau išlaisvinta. Barbarai teutonai, kryžiuočiai jau išvyti. Bet mūsų senosios tėvynės broliai ir sesės, ir abeškai visi Lietuvos gyventojai, yra labiausiai nukentęję, nes du kartus permažiau milžiniškos, ugningos jėgos per Lietuvos žemelę. Teutonai, traukdamiesį plėšę ką tik sučiupo nuo Lietuvos gyventojų, palikdami senus ir mažus be maisto, be drabužio.

O vidutinio amžiaus Lietuvos gyventojus išvarė į Vokietiją prie sunkiųjų darbų. Taigi Lietuvos žmonių likimas yra apvertkitas. Mes jų reikalais jau senokai esame susirūpinę.

Šiomis dienomis tapo išsiųstas 7-tas siuntinys drabužių, muilo ir medikamentų. Mūsų progresyves draugius veikia Lietuvos šelpimo klausimu labai rūpestingai ir stropiai, ir daug turime širdingų padėkos laiškų nuo Lietuvos Šalpos Komiteto Priėmimui Dovanų.

Šiomis dienomis pasirodė lapeliai kito Komiteto, kuris pasivadina Amerikos Lietuvių Bendruoju Fondu, renka drabužius ir pinigus irgi neva Lietuvai šelpti. Tai būtų gražus darbas, jeigu jis būtų teisingas. Deja, prisiminus Pirmąjį Pasaulinį Karą, reikia abejoti; tada irgi buvo ne tik aukos renkamos Lietuvos biednuomenėi, bet ir organizuojamos visokios bendrovės, kaip tai: Rūbo, Laivyno ir Lietuvos Atstatymo ir tt. Bet vėliaus paaiškėjo, kad kur nors tie šimtai tūkstančių dolerių, geros širdies Amerikos Lietuvos patriotų sudėty, nepasiekė to tikslo, kuriam buvo skiriama.

Todėl ir dabar, šiuomi Lietuvos žmonių kriziū momentu, mes turime žiūrėti, kad

nom. Čia siunčiu \$22.51 dėl Lietuvos žmonių paramos, nupirkimui drapanų. Taipgi vieną naują skaitytoją. Nors mums kvotą skyrēt 10 naujų skaitytojų, bet tik šešius te gavau. Turėsite baust, jei neišpildysim. Draugiškai J. Rūbas, Middlefield, Ohio."

Darbuotojas J. Rūbas yra farmers, o betgi savo kreditan turi 6 naujus skaitytojus, Clevelando darbuotojai dar nei vienas to nepasiekė.

Primenam LLD kuopoms ypatingai, kad dabar yra geriausias laikas "Vilnies" išleista didžiulį Kalendorių platint. Prašome greitai tai kupiną informacijų ir gražius pasiskaitymų knygy užsisakyt.

Pavieniai užsisakant reikia dadeť 10 centų persiuntimo lėšų, viso 45 centai. "Vilnies" Adm.

visos surinktos aukos ir drabužiai eity tam tikslui, kuriam aukotojai skiria, ir taip greitai, kaip galima. Todėl bus diskusijos, kad apibūdinti susirinkusiai lietuvių publikai: ar ištikrųjų ir nuo širdies abu komitetai Lietuvai šelpti atlieka teisingai aukotojų valią ir troškimą?

Mes, žemiau pasirašę, kviečiame visus lietuvius be skirtumo politinių pažvalgy, atsilankyti į šias taip svarbias diskusijas, iš kurių sužinosime apie bendrus Lietuvos žmonių šelpimo darbus.

ALDLD 4-to Apskr. Kom. St. Orda, sekr.
LDS 8-to Apskr. Komitetas, Geo. Urbonas, sekr.

Laiškas iš Lietuvos

Waukegan, Ill.—Waukeganietėi Magdalena Valaitienėi gavo laišką iš Vilniaus nuo sesers Onos Jankauskienės.

Laišką talpiname ištisai ir skaitytojai galėsite patys spręsti apie nacių "kultūrą" ir "išlaisvinimą" Lietuvos.

"Mielos Sesutės: "Rašau Jums šį laišką prisikėlus iš numirusių, nes per mūsų kraštą prasiautė baisios karo audros. Dievui dėkojame, kad dar išlikome gyvi, bet jau ne visi.

"Mano žentą, vyresniosios dukters vyrą, Vladą Mandriką sušaudė vokiečiai kaip įkaitą už tai, jog vieną gestapo "oca" sušaudė mieste nežinau kas.

"Daug tūkstančių žmonių vokiečiai banditai sušaudė be jokios kaltės ir teisės per tris okupacijos metus ir bėgdami ir "faterlandą" daug iškankino ir atėmė žmonėms sveikatą kaip žvėrys.

"Per mūsų apie dvi savaites sėdėjome sklepuose. "Bėgdami vokiečiai buvo suvarę mus į užmienuotą rūšį, matyt norėdami mūs gyvus palaidoti po 'gruzais'. Greitai atakavo Raudonoji Armija Vilniaus miestą, jog vokiečiai pabėgo ir užmiršo, mes ir tokiu būdu išlikome gyvi.

"Miestą labai sudegino, išsprogdino tiltus, elektros stotį, vandentiekį ir šimtus civilių namų tyčia sudegino. Mūsų namą nesudegino, bet išvogė valgomus produktus, geros bombardavimo metu. "Gyvename visi kartu. Abidvi mano dukters, antiras žentas Petras Šimulūnas, vyresnės dukters dukterys: Kristina ir Irena. Jaunesnės dukters dukte Barbora pusantro mėnesio senumo.

"Viso iš 7 asmenų susideda mūsų šeimyna.

"Gavau nuo brolio laišką, jog jo žmona mirė ir prašė, kad aš atvažiuočiau, bet kai sušaudė mano žentą, negalėjau išvažiuoti, nes vyresnė dukte paliko su dviem vaikais, reikėjo jai pagelbėti. "Būkite geros, sesutės, atrašykite kas gero.

O. Jankauskienė."

VISI DIRBKIME ŠIRDINGAI DĖL GREITESNIO KARO LAIMĖJIMO

Iš karo fronto gryžę karininkai padarė atsišaukimus per radiją, spaudą ir kaip kuriose susirinkimuose ir darbininkus, kad sparčiau gamintų šaudmenis ir pabūklus, kad nestreikuotų.

Tą atsišaukimą komercinė spauda pasigavo, prikerę streikus ir nori suversti, kad už streikus visame kaiti darbininkai. Net bando pirmesti, kad stoka karo fronte šaudmenų pačina tik iš darbininkų puses.

Minėti karininkai savo atsišaukime sausio 14-tą per radiją pasakė, kad reikia per dieną paleisti į priešą kiekviename fronto sektoriuj iki 1,000 ir 1,200 moutirų. Tačiau tų šaudmenų negauna frontas kiek reikia, tik apie 35 nuosėmčius.

Šitą atsišaukimą tūli organizuotų darbininkų priešai iškraipė ir pasuko prieš UAW (CIO), kitaip sakant, prieš darbininkus abeškai. O reakcininkai, kurių pasitaiko kartais ir organizuotų darbininkų tarpe, tą viską verčia ant pažangesnių unijistų, kuriuos jie vadina komunistais.

Kai UAW (CIO) viršūnės: W. G. Grant, prezidentas Fordo lokalo 600; R. J. Thomas, George F. Ades, R. T. Frankensteen ir kiti (viso 12) sudarė taip vadinamą Committee for Retention of the No-Strike Pledge, tai ponaitis Walter P. Reuther juos apšaukė komunistais ir todėl jis neįėjus į mietą komitetą. Būk Reuther sutinkas su obalsiu: nestreikuoti iki karas bus laimėtas, bet, girdi: "Aš liuosnoriai netarnausiu tame komitete su komunistais, kuomet aš žinau, kad jie man nesant plauja mano gerklę ir žudo mano karakterį."

Gi tarpe tų 12 sudarančių komitetą yra du labai palši CIO vadai: August Scholle ir John Gibson. Iš visų 18 apylinkinių direktorių-vadų UAW (CIO) tik 6 nėra tame komitete. Tarpe tų 6 yra vienas gerai žinomas daugybę pažangių lietuvių, tai Melvin Bishop, kadaisė Proletarij Partijos lyderis-kalbėtojas. Kurie neįėja į komitetą, jų nusistatymas viešai nėra žinomas, išskyrus Reuther. Pastarasis reikia, kad No-Strike Pledge Komitetas buvo suorganizuotas ir yra kontroliuojamas komunistų grupės. Ji, norėdama parodyti komunistų blogybes, dar ve kokią kvalybę pasakė:

"Nekurie iš tų žmonių, kurie veda šitą komitetą, yra tie, kurie naudojo Wayne County CIO Council kaip streiko lauzymų agentūrą ir Montgomery Ward situacijoj. Aš negaliu eit išvien su jais."

Gi Wayne County Council vadovauja C. Pat Quinn ir Hodges Mason, kurie varo agitaciją už nestreikavimą. Kurie sudaro No-Strike Committee, Reuther įvardina juos "strike-breaking agency."

Vadinasi, kapitalistai ver-

Vadinasi, Reuther yra palankus nacių tarnas. Jam vieta ne UAW (CIO), bet Gerold Smith partijoj su Coughlinu ir jų visoj gaujoj.

Produkcijos sumažėjimas ir amunicijos trūkumas pačina ne tiek iš unijinių streikų, kiek iš jmonių vedėjų puses.

Todėl, nepaisant kapitalistinių užmetimų, nepaisant komunistų medžiotojų, kurie nori karą pralaimēt, kiekvienas darbininkas turi būt prisirišęs prie savo amatinio darbo kiekvieną reikalaujamą valandą. Ir tuomet vaktuot-saugot kitą darbininką, idant jis nedaryt jokios blogybės-sabotažo.

Vincas.

UŽSISAKYKITE TUOJAU

KALENDORIUS

JUBILIEJINIS

1945 METAMS

Kaino 35¢

TURINYS

Virsėjį piešė CHAS. ZIX

STRAIPSNIAI		Puslapis	
Trys Svarbių Dokumentai	21	Saulės ir Mėnulio Užtemimai	15
Kaip Irysktis Saulės Užtemimas, Laukuvikiškis	26	Kiek Pasauty Telefonu	29
"Vilnies" 25 Metų Jubilėjus, L. Prūseika	34	Kaip Toli?	62
Liet. Liaudies Priesai ir Draugai, L. Jonikas	36	Kaip Gamyba	63
1944 Metų Rinkimų Reikšmė, V. Andriulis	57	Kaip Kito Kainos	71
Vitaminių, Dr. A. Petricka	65	Prekybinis Laivynas	87
Katipėdos Krašto Vokietinimas, P. Pakurkis	72	Kiek Atolvių Jung. Valstijose	88
Laukas ir Laikrodėlis, A. M. Metelionis	89	Kiek Chicagoje Lėstis Liet. Laikr. 196	119
EILERASČIAI		Romitiški ir Arabiški Numeriai	121
Džiaugsmo Aidas, St. Jasilonis	16	Simtmetinis Kalendorius	126
Pirmoji Gegužės, S. Zajančauskas	17	Mitrikos Mierus	122
Laiskalinga Negali Neatibūti, L. Jonikas	39	Tikrosios Aktoriai Pavardės	123
Sukfosios Kronosys, Mari Raud	39	Kada Bus Vėlykus	124
Naujos Baugos, St. Jasilonis	31	Kar Daugianais Pientų	129
Angliminas, Vacys Reimeris	32	Kiek Amerikoje Indijonų	132
Šlauskis, Vėlas, Salomėja Neris	32	Kar Tirščiūnais Agpygantas	149
Gyvenimo Kelias, St. Jasilonis	33	Kiek Sauris Amerikoje	157
Draugams, Jonas Kalkaitis	64	Dabariniio Karo Kronika	161
Senovės Dams, Liudasa Gira	70	Platinio Gamyba	188
VAIZDELIAI		Kiek Angliški Kalbančių	189
Ziurkis Ota, Petras Cvitka	78	KOLONIJŲ BIZNIERIAI IR PROFESIONALIAI	
Ginklo Broliai, J. Marcinkevicius	93	Brooklyn, N. Y.	126-32
Nėbėra Ko Rinktis, J. Baltušis	96	Philadelphia, Pa.	133-36
Puolimas, Kostas Petras	102	Pittsburgh, Pa.	136-39
Balsi Pasaka, Petras Cvitka	109	Binghamton, N. Y.	139-41
INFORMACIJOS		Akron, Ohio	143
Mūnesiai ir Dienos	3-14	Cleveland, Ohio	143-49
Metų Laikai	15	Detroit, Mich.	161-67
Organizacijoms ir literatūros platinėjimams, imantiems nemažius 5 egzempliorių, duodame 20% komiso. Užsakymus ir pinigus siųskite:		Brookton, Mass.	168
		Bridgewater, Mass.	169
		Springfield, Ill.	170
		Keokuk, Ia.	172-1
		Chicagoje ir Apylinkiū	150-91
		Humoro Gabalčiai	nuo 45 iki zalo

JONAS MARCINKEVICIUS.

TRYS PAROS IŠVADUOTOJE ŽEMAITIJOJE

Pas Kiprą Petrauską atvykome giliai sutemus. Dainininkas ne iš karto mus pažino, bet kai pažino, sunku buvo visiems išsilaikyti nepravirkus.

—Mielas Petrai, Cvirka!—šaukė Kipras, stovėdamas viduryje trobos.—Aš žinojau, kad tu pas mane atvyksi pirmasis, aš naujiausias...

Aukštas, stiprus, vis toks pat jaunas ir linksmas Kipras po kelis kart stipriai spaudė visiems rankas ir stumė nustumė visus į valgomąjį.

Degė karbitinė lempa. Susėdome prie didelio, pailgo, masyvinio stalo ir klausėmės. Čia juokaudamas, čia susigraudindamas Kipras trumpai papasakojo mums, ką jam teko išgyventi vokiečių okupacijos laikais.

—Išvaizduokit, draugai, kad vokiečiai man, kaip dainininkui, mokėjo tik šimtą markių per mėnesį. Jie apvogė mane, iškraustė iš kamino visas dėsnas,—skanias nusiukoje,—jie žadėjo Žemaitijoje nepalikti nei gyvos katės, tačiau, kaip matot, draugai, ir esu iškūrė greičiau negu patys tikėjosi. Ir esu tikras, kad tie šunsūkiai, dargi karininkai, iš kamino išvogė mano dėsnas, kur nors kirmija pakely...

Kipro Petrausko ūkyje—išstisa komuna. Ten gyvena aukštaičiai, žemaičiai, baltarusiai nuo Minsko, rusai nuo Pskovo, Oriolo ir kitų sričių.

—Kai kitiems būdavo persunku mus priimti, mes atvažiuodavome pas Kiprijaną Ivanovičių,—aiškino man Petras nuo Pskovo.—Pas jį mes visi užovėję rasdavome.

Sočenko Anna Ivanovna atvyko į Lietuvą 1940 metais drauge su vyru, intendantu karininku. Vokiečiams įsiveržus į Lietuvą, jos vyras žuvo kautynėse, o ji su vaikais nespėjo pasitraukti į Tarybų Sąjungos gilumą ir pasiliko Lietuvoje.

Lietuviai labai geri žmonės,—pasaakoja Sočenka, minkydama ragaiš.—Visi man padėdavo, nuo vokiečių paslėpdavo, tačiau pas Kiprą Petrauską kaip pas gerą tėvą buvau. Nei jo šeima, nei jis pats manęs niekadoms nėra nusukriaudęs.

Šalia jos stovi berniukas ir mergaitė. Jie abu puikiai kalba lietuviškai.

—Ar tai jūsų vaikai? —Mano. Kiti žuvo... Pasirodo, kad josios šešiolikos metų sūnų vokiečiai ties Jonava, kaip partizaną, sušaudė, o vyresniąją dukterį išvežė į Vokietiją.

—Jei ne šitie namai, aš veikiausiai nebūčiau ištvėrusi.

Kipras be perstojo klausinėja apie mūsų atsakomuosius partijos ir vyriausybės žmones, apie Maskvos teatro žymybes, su kuriais jis dar jaunystėje drauge vaidino, dainavo, kuriuos puikiai pažįsta. Ir susidarė tokia maloni nuotaika, tokia apgaubė visus ramybė, taip visi tikri pasijutome dėl mūsų operos ateičiai, kad net Antanas Venclova, visuomet apgalvojęs kiekvieną žodį, linksmam tarė:

—Vyrai, šią valandą man rodos, kad karo visai ir nebuvo!

Anksti rytą Kipras ruošėsi vykti į Kauką. Petras su Anna Ivanovna gaudė dvi "kalakutkas", Jurgis pasižadėjo būti stropiu tūko šeiminku, vaikai sustoję prie durų nenorėjo Kipro išleisti, bijodami, kad jis galys nebesugrįžti.

—Grįšiu, draugai, grįšiu; juk ir aš laukiu savo šeimos, ir aš turiu mylimą dukrelę...

Dainininko akyse pasirodė ašaros. Jis nusigrįžo ir šiaip taip susiradęs vizitines kelnes, švarką, medžioklinį šautuvą, su kuriuo, matyt, dieną-naktį nesiskyrė, įsidedęs kelioikią atmintinį jubiliejinį dovanėliu, sėdė į mašiną.

Kipro Petrausko sode guli vokiškas šalmas ir nuplėšyti antpečiai. Žiūrėdamas į tą "pasaulio užkariautojų" palikimą, nejuociams pagalvojau: gal kartais tas šalmas to paties, kuris išvilko iš Kipro deš-

ras ir gyrėsi, kad žemaitijoj nepalikė nė gyvo katino, o gal kartais bus šito, kuris ne vienam telšiškiui grumojo atsiskaitymu.

—Važiuojam! Kiprą savo laiku vokiečiai sunkiai sužeidė į koją. Jis ir dabar dar ją tebeleiko aprištą. Surietęs skaudamąją koją ir šikšninę dėžutę su jubiliejinę dovanom laikydamas ant kelių Kipras juokdamasis tarė:

—Vokiečių laikais visas brangenybės išpardavinėjau, nes reikėjo gyventi. Na, tačiau—aš ir be brangenybės gyvas. Pati didžiausia man brangenybė—mano tėvynė Lietuva. Pasakiau, kad niekur iš Lietuvos nesitraukiau ir nestraukiau. Pasakiau, kad dar dainuosiu Tarybų liaudžiai, ir dainuosiu. Dainuosiu, kiek mano jėgos leis! Važiuojam!

Mašina nuzvimbė Varnių linkui. Aukštakalnių sodžiaus pašalėje suaidi harmonika. Tai groja raudonarmietis, laukias atgyjuojant savo dalinio. Ir juo ilgiau jis groja, juo labiau, rodos, nutyla karo audra, juo karščiau alsuoja Žemaitijos žemės šiluma ir kvapai apsilieję pageltę medžiai. Netoli stabteli sunkvežimis. Linksmam nusitelkęs Raudonosios Armijos karys išlipa iš mašinos ir dainuodamas eina į trobelę atsigerti. Iš ten išėina trys kariai, susikabinę, taip pat dainuodami. Juos palydi aukštas atlapa krūtinė kaimietis.

—Dvidešimt du kartu atakoje dalyvavau,—šaukia vienas iš jų.—Ir nė velnio!

—Paskutinysis mūšis vyko ties tavo kaimu, tėve. Matai?

Valstietis šypsosi, žiūrėdamas į išraustą apkasų lauką, į pamuštus tankus.

—Tau, broli, laisvę iškovojau, o tu mus pavaišinal. Lik sveikas. Mūsų laukia Klaipėda.

Sunkvežimis pajuda. Kariai jį pasiveja ir įsėdę vėl linksmi dainuoja.

Pavažiavę keliolika metrų matome nepaprastą vaizdą. Daugybė vokiškų sunkiųjų tankų ir šiaip karo technikos guli pakelėse. "Tigrai" nuversti į griovius, "ferdinandai" sudaužyti, vokiečių lavonai guli ant kelio pageltę, stiklines akis įrėmę į žydą Žemaitijos dangų. Ko tos godžios banditų akys nėra mačiusios ir regėjusios? Ko jos nėra troškusios? Gal jos pro žiūronus yra regėjusios galingąją Maskvą, gal ieškojo gražiausio mūšio dvaro Ukrainoje, kad džiaugėsi matydamos šaudant, deginant nekaltus kūdikius Minske, Vilijampolėje, Paneriuose? Gal bū... Tačiau dabar jos pūva, o juodi varnai suka apie jas, kaip apie savo grobį.

Mus apstoja būrys valstiečių. Jie klausinėja mūsų, kas gera Kaune, Vilniuje, jie godžiai ryja mūsų pasakojimus ir iš veidų matome nusistebėjimą ir džiaugsmą. Mes suprantame, kad vokiečiai grobuonis ir jų pakalikai spėjo valstiečiams pripasakoti įvairiausių nesmonių.

—Ar girdėjote, kad tarybinė vyriausybė atitaiso okupantų padarytas skriaudas ir dalina žemę?

—Ne!—atsako jie vienu balsu.

—Ar girdėjote, kad pradėjo veikti visos mokyklos?

—Ne!

—O aš girdėjau,—nedrąsiai atsiliepė vienas jaunuolis.—Girdėti girdėjau, tačiau šneketi apie tai buvo mirties bausmė uždrausta.

Laikas trumpas, bet valstiečiai spėja mums pasipasakoti savo vargus. Ir iš jų trumpų posakių, mes puikiai supratom, kad lietuvis žemaitis patiekė ir dar patiekis vokiečiui okupantui dideles sąskaitas.

—Vokiečių šunes kasdien ēsdavo dėsnas ir laktavo pieną, kad jų kailiai glotniau blizgėtų,—atsisveikinant tarė bėžimas Orlauskas,—o mano vaikaiti stipo bėdu. Atsimokėsiu jam, kad ir pačiame Berlyne!

Amerikiečiai kareiviai atsargiai žingsniuoja Hurtgen miškais, Vokietijoje. Sniegu nukloti keliai ir takeliai bestraukiančių nacių prisitūpė. Mūsiškiai kareiviai nešasi magnetinius prietaisus, kuriais galima surasti ir stropiausiai paslėptas minas.

ALDLD Reikalai

Kaip Eina Vajus Už Naujus Narius?

Liet. Literatūros Draugijos 30-ties metų jubiliejaus proga mes siekiame gauti 1,000 naujų narių iki liepos 1 d. Vajaus metu nėra jokio įstojimo į Draugiją. Naujas narys moka \$1.50 ir gaus per metus žurnalą "Sviesa" ir šių metų knygą, o šeimui nariui moka tik po 10 centų.

Mūsų vajus tik prasidėjo, bet jau kelios kuopos prisitūpė duoklių už naujus narius. Sausio viduryj sekamai vajuos reikale stovėjome:

- Kp. Miestas. Narių gavo.
- 10 Philadelphia 6
- 55 Brooklyn 4
- 20 Binghamton 3
- 92 Cicero 3
- 116 Chicago 2
- 145 Los Angeles 2
- 11 Worcester 1
- 47 Montreal 1
- 86 Chicago 1
- 162 Toronto 1

Darbuokimės visi, kad vajuojavume gerai gyveniman.

Kaip Mokasi Duokles?

Už 1945 metus eilė kuopų pradžių padarė gerą pasimokėjimui duoklių. Geriausiai pasirodė, tai 10 kp., Phila., kurios sekretorius drg. S. Reikauskas prisitūpė duokles jau už 76 senus ir 6 naujus narius, bendrai už 82 narius.

Sekamos kuopos yra: 47 iš Montreal, kuri jau pasimokėjo už 90 narių duokles, ir 162 kp. iš Toronto už 91 narių.

Kitos kuopos daugiau pasimokėjo sekamai stovi: 1 kp., Brooklyn, 31 nario duoklių.

20 kp., Binghamton, 41 seno ir 3 nauji, bendrai 44 narių.

55 kp., Brooklyn, 10 narių.

86 kp., Chicago, už 15 narių.

92 kp., Cicero, pasimokėjo už 16 narių.

113 kp., Hamilton, Kanada, pasimokėjo už 19 narių.

137 kp., Montreal, pasimokėjo už 42 narius.

145 kp., Los Angeles, jau pasimokėjo už 30 narių.

161 kp., Seattle, pasimokėjo už 21 narių.

Kas Remia Draugiją ir Archyvą?

Draugijos jubiliejaus proga ir įstėjimui archyvo gavome aukų nuo sekamų draugų:

K. Sungaila, Brooklyn, pasimokėjo savo ir žmonos duokles ir paaukavo Apšvietos Fondui \$1.

St. Jazimskas, Montreal, pasimokėjo duokles ir paaukavo \$1.

J. Daubaras, Athol, Mass., Draugijos jubiliejaus reikalams paaukavo \$2.

J. Ragauskas, Shelton, prisitūpė 117 kp. duokles už 1945 metus ir savo ir draugų aukų \$30, kurios skiriamos Lietuvos žemėms \$20, "Laisvės" suvažiavimui \$5 ir Apšvietos Fondui \$5. (Aukautojų vardai tilpo korespondencijoj.)

V. Kelmelis, iš Torrington, pasimokėjo duokles ir paaukavo "Laisvei" \$5 ir archyvo reikalams \$3.

Visiems ačiū už aukas, knygos "Lietuva Ugnij" Reikale.

Jau pereitą kartą paskelbėme, kad pritrūkome "Lietuva Ugnij" knygos. Dar kelioms kuopoms trūksta po kelias knygas. Draugai, bandykite apsiieiti su tomis, kurias turite: vienas perskaitęs duokite kitam. Taipgi, jeigu kurioj kuopoj atsiras atliekamų knygų, tai prisiskite į centrą, už ką būsim labai dėkingi.

D. M. Šolomskas, ALDLD CK Sekretorius, 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Prekybininkai Sąžiningai Vykde Kainų Reguliavimą

Washingtonas. — K a i n ū Reguliavimo Įstaigos administratoriaus, Chester Bowles, radijo kalboje pareiškė, kad visos šalies prekybininkai, su palyginti, mažomis išimtimis, sąžiningai vykde Kainų Reguliavimo Įstaigos nustatytas taisykles. "Kad ir ne visada jie sutikdavo su būdais, kuriais mes stengėmės išlaikyti kainas ir nuomamas tinkamame lygyje, vis tik jie visada lošė atviromis kortomis, žinodami, kad kainų kontrolė tarnauja apsaugai visų grupių, ar tai būtų prekybininkai, darbininkai, ar ūkininkai.

Lenkų Tremtinė Valdžia Tebelaukia Vaidų

LONDONAS, sausio 17. — Tremtinė valdžia neturės atstovų Roosevelt, Stalino ir Churchillio konferencijoj. Anglai norėjo Mikolajewko, bet "prezidentas" Ruzkiewicz atmetė jį, o kito nemanoma prisiminti.

Lenkų tremtinės valdžios galvos dar vis laukia vaidų tarp Trijų Didžiųjų ir mano tuo pasinaudoti.

(To laukia ir Hitleris su Goebbelsu.)

Ispanija Atidavė Penkis Italijos Laivus

MADRIDAS, sausio 17. — Vienas Italijos kreizeris ir keturi naikintojai, buvę internuoti Ispanijoj, dabar grąžinami Italijai ir išplaukė į šiaurinę Afriką.

Vokietijos ambasada griežtai protestavo prieš tai.

Phone: Lafayette 5900
4180 Archer Avenue
URBA Gėlininkas
Gėlių Mylėtojas, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Paruošiamas

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS—Kvietkininkas
Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam
3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE
Kreipkitės į
ANTHONY B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS ĮGŠU PATOGUMU:
6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas GE0vehill 0142
1410 So. 50th Avenue, Cicero Telefonas CIGers 2109
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiniam stovui prielankus.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS
Phones: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1276
2314 West 23rd Place 16736 So. Michigan Ave.
J. LIULEVICIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3872

P. J. RIDIKAS
2354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1413
S. P. MAŽEIKAS ir EVANAUSKAS
3319 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 1125 ir 1132

ANTANAS M. PHILIPS
3307 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4908
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

KELIOS ŽINUTĖS IŠ BOSTONO IR APIELINKĖS

Prisikėkė iš "Numirusių."

Gruodžio 30 d., Bostone, lietuviu Broniaus Petrusėvičiaus svaigalų sandėlyje įvyko baisi tragedija. Trumpai sutraukus, ve kaip buvo: Dešimtą valandą iš ryto, atėjo kostumeris į sandėlį ir paprašė keturių bonkų skirtingų gėrimų. Kuomet ryšulys buvo suvyniotas, jis padavė dešimtinę ir pasižadėjo grįžti apie pietus ir sumokėti likusius pinigų. Tačiau jis pasirodė prieš uždarymą sandėlio. Dabar jis pareikalavo, kad jam sudarytų antrą panašų ryšulį ir baigiant bonkas statyti ant stalo, jis, išsitraukęs ginklą, pasakė: "Užteks, aš padarysiu darbą, o jūs klausykite, ką liepsiu. Visi į kampaną ir nusivilkite drabužius!"

Juozas Matulevičius ir Thomas Keller pradėjo atsiseigoti, bet Bronius Petrusėvičius žengė porą žingsnių ir pareiškė, kad jeigu nori pinigų, tai pasiimk ir eik, kam čia tu ceremonijai. Banditas stvėręs sąją pinigų iš registro, švaraką numetęs, žiauriai suriko: "Ar nesakiau, kad klausykite mano įsakymo." Ir puolėsi prie Bronio. Kadangi Bronius Petrusėvičius buvo žengęs porą žingsnių, tai Juozas Matulevičius pasiliko už jo. Čia Juozui Matulevičiui pasidarė "proga" ir jis pro Petrusėvičių ir banditą smuko laukan. Banditas paleido į jį šūvi, bet nepataikė jam, o į langą.

Antrose duryse randasi karčiama, Matulevičius įbėgęs isteriškai šaukė pagalbą, bet kostumeriai mažai kreipė į tai atydos, išskiriant vieną, kuris pasisiūlė (vėliau paaiškėjo, jog tai būta FBI agento). Kuomet jie išbėgo laukan, tai Bronius Petrusėvičius gulėjo tarpe durų, o per jį šoko banditas ir leidosi bėgti, gi pastarieji vijos vieną bloką, bet tarp savęs susimaišė ir gryžo atgal. Sugrįžus rado Bronių kraujo klane ir su geležimi rankoje, jau negyva. O Thomas Keller, ranką nuleidęs, iš kurios kraujas čirškė, drįsiojo ant kopėčių.

Tai tokia tragedijos istorija. Šeštą valandą, per radiją pranešė, kad Juozas Matulevičius nušautas, o Bronius Petrusėvičius sužeistas. Tuo kartu aš buvau Lietuvių Klube, prie manęs prišoko Juozas Genevičius ir nepaprastu tonu sušuko: "Ką tik Čalis Yuška pranešė, kad Juozas Matulevičius nušautas." Nieko nelaukęs, sprukau pro duris, paėmęs taksi, nuvažiauvau ligoninėn persitikrinti. Sustojau ties taip vadinama "Morgue" (kur laikinai laiko lavonus), įlėjęs ofisan gavau atsakymą, jog "taip, tiesa."

Iš ligoninės skubinau į Juozo Matulevičiaus namus, kad pranešus jo šeimai. Bet kuomet pasiekiau jo namus, tai šeima jau žinojo, sūnus Vytautas buvo išvykęs į tą pačią įstaigą, iš kurios aš atvykau. Šeima ir namo gyventojai susirinkome, pavėrkėme ir ant galo aš pasiūliau šeimai, jog, jeigu bus

Rockfordo LDS Kuopa Rengiasi Prie Jubiliejinio Bankieto

VISI NUSIPIRKITE TIKIETUS IŠANKSTO VASARIO 18-tą BŪTI BANKIETE.

reikalas, tai gelbėjusi visame kame. Tačiau, apie devintą valandą žinia pasikeitė, kad Juozas Matulevičius gyvas!

Ant rytojaus susitikau su Juozu, pasibučiuojame ir apsidžiaugėme. Juozas atrodė ramus, tik biskį nervuotas. Į jį bežiūrint, štai kokia keista mintis pasipainiojo man. Kuomet mes dirbame dėl visuomenės, kiek kartų supykę, numojame su ranka sakdami: "Kokia čia nauda iš mano darbo, per dieną dirbu išvažiauju už dyką, o vakare gavau iškolioti nuo draugų. Daugiau neapsiimsiu į jokią komisiją." Arba: "Tiek metų išdirbęs, o nei sykį per spaudą nepagerbė."

Iš tiesų, pas daugelį mūsų tokios mintys kėri. Tas buvna ne tik su paprastais visuomenės darbuotojais, bet net su didžiausiais rašytojais ir mokslininkais. Tačiau, kuomet jie baigia savo darbą, numiršta, tai tik tuomet visuomenė įvertina jų darbą.

Dabar pasitaikė aukštesnė proga išbandyti ant Juozo. Juozas per virš 60 metų amžiaus, nuo jaunu dienų tampriai susirišęs su darbininkų judėjimu. Jis Lietuvoje buvo kaimo daraktorius, čia dainavo, lošė teatrus, priklausė keliolikai draugijų, Vytautinėj kasierius, LDS antrasis pirmininkas ir nebuvo didesnio parengimo, kad nepamatytum jame Juozo.

—Juozai, vilkis overkotą ir eik su manim.

—Ne, broli Jonai! Šiandien palik mane ramybėje—niekur neisiu.

Vis dėl to, paklausė jis manęs ir mudu nužolinome į Lietuvišką Klubą. Žmonių kimštė prikimšta ir vos mes pasirodėme, Juozas būrys apsupo. Prasideda keista drama: Juozą sveikina katalikai, tautininkai, sandariečiai ir, anot jo, nemislinau, jog jie mane pažysta, o linkėjimai, komplimentai, tai pilasi, tarsi iš gausybės rago: "Tu, Juozeli, laimingas, gero žmogaus negali nušauti, bolševiko "bulecas" neima, geram žmogui ir Dievas padeda." ir t. t. Juozas sėdi, jo žodžius kiekvienas gauda, bet tuo pačiu sykiu iš Juozo akių ritaai sąsaros, tarsi lediniai karoliai per raukšlį išvagotą veidą ir krinta į visas šalis.

Tik dabar Juozas pamatė, jog ne veltui dainavo, lošė, aukavo, dirbo dėl visuomenės ir ne veltui gyveno! Laimingas, drauge, kad turėjai progą pamatyti, ką visuomenė būtų manius apie tave tau išsikyrus iš jos.

Tragedijos aukos, Bronio Petrusėvičiaus (kuris daugiau buvo žinomas, kaip "Banė"), biografija visai skirtinga nuo aukščiau minėtos. Banė visuomenės reikalams buvo šykštuolis, jokiame parengime nedalyvavo. Vargiai jis turėjo tuziną draugų...

Beje, kas įdomu, tai tas, kad vietiniai lietuviški laikraščiai, aprašydami jo tragišką žuvimą, neišreiškė nei vieno žodžio užuojautos.

Rockfordo LDS Kuopa Rengiasi Prie Jubiliejinio Bankieto

A. Kenstavičienė ir K. Abekienė.

Vasario 18-tą įvyks labai puošnus LDS 95 kuopos jubiliejinis bankietas. Turėsime garsias dainininkes iš Chicago, kurios duos žavėjantį programą. F. Abekas pasakys reikšmingą prkalbą apie mūsų organizaciją ir apie svarbiausius šių dienų įvykius, ypač apie tai, kas šiandien vyksta Lietuvoj.

Is Susirinkimo.

Nepaprastas susirinkimas įvyko gruodžio 9. Dalyvavo V. Andruslis iš Chicago; daug įdomių dalykų pasakė apie tai, kaip šiom dienom žmonės deda daug pastangų sudaryti savotišką santvarką vienur dar karui esant, kitur sielo tvarką, kai karas pasibaigs.

Susirinkimas buvo tuomi sekmingas, kad renkant valdybą, visa buvusioji valdyba apsiėmė. Ir jie yra visi pavyzdingi darbuotojai. Ne tik kad kuopos reikalus netingiai veda, bet visuomet ir komisijoj dirba. Žinoma,

Draugės Serga.

Draugė Yuškienė, kuri taip neseniai atsizmėjo svederų mezgimu ir drapanų taisymu, susirgo nervų liga, po tam, kuomet išleido sūnelį į armiją. Doktorai pataria, kad ją lankytų draugės, nes rimtai kalbant, ligonis sveiksta. Su tokiais ligoniais reikia rimtai kalbėtis, nes jie baikų neapkenčia ir daugiau nervuojasi.

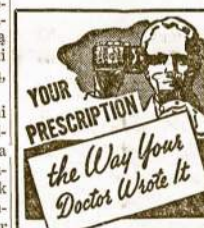
Ta pačia liga serga ir Petrusėvičienė. Viena gyvena 361 W. Broadway, o antra 324 W. 3rd St., So. Bostone. Jaunčiai.

kad vienai valdybai yra sunku, kad elminiai nariai nedalyvauja susirinkimuose. O kad kuopa gyvuotų, kitai ir negalima, kaip tik valdybą turėti darbščia.

Laukiame didelio parengimo, kuris įvyks vasario 18. Bus kaipo jubiliejinis parengimas. Įžangos tikdetai pardavinėjami išanksto, nes bus pietūs duodama. Taigi, visi nariai-narės, būtinai įsigykite tikietus, kad galėtumėte dalyvauti taip svarbiame 15 metų sukakties nuo kuopos susiorganizavimo jubiliejaus parengime.

Aš nežinau, ar yra kur kitur geriau pasilinksminti, kaip kad savo draugijos ar kuopos parengime? Manau, kad savuose parengimuose dalyvaudami ir dar svečius pakvietus dalyvaut, galima gražiausią valandą vaišių turėti. Ypač dabar, žiemos laiku, yra patogų susieiti svetainėse. Vasaros metu yra kitokių parengimų. O žiemos šaltyje svetainėse patogų. Taigi, geistina, kad visi nariai-narės dalyvautų šiame nepaprastame parengime vasario 18 d.

Šiais metais žiema mūsų apylinkėj yra nepaprasta. Sniego apie 6 coliai. Šaltis buvo 22 laipsniu žemiau zero. Tokis didelis šaltis ir tiek daug sniego čia retai žiemom būna. J. V. R.

Kaip Doktoras Parašė JUSŲ RECEPTAS

Svarbiausiu dalyku jūsų gyvenime yra receptas. Jūs negalite atsiduoti tikimui... atliedami pasakyti, kad receptą naudojamo materiole ir jo santalymo. Mes didžiausiamis sąlyptomis yra svarbiausia dalykai mūsų biznio. Valstus santalo tik labiausiai, registruoti ir priityre pharmerciai. Materiolas ir chemikalai yra naudojami vienai iš geriausių. Paralias dvejoja patikrinimo sistema garantuoja akuratumą, kurio būti galima pasitikėti. Letkite mūsų išpldyti jūsų nekanči receptai.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Svarbios Prakalbos

Lietuvos Žmonių Naudai

Chester, Pa.—Sekmdienį, sausio 21, LPT Komitetas rengia prakalbas Lietuvių svetainėje, 339 E. 4th st., Chester, Pa., 2-trą valandą po pietų. Kalbės klebonas J. J. Zittas iš Philadelphiajos, J. A. Bekamps iš New Jersey ir iš Philadelphiajos LPT Komitetas išduos platų raportą iš bendros veiklos mūsų bendros apylinkės. Tai bus didelis masinis lietuvių susirinkimas, į kurį atvažiuos lietuvių iš Philadelphiajos, iš Chesterio apylinkės, Chesterio lietuvių, visi eikime į šias prakalbas, gerai išgarsinkime. Atsiminkime, kad šis lietuvių garbingas susirinkimas rengiamas dėl Lietuvos vaikų sušelpimo ir

bendrai dėl Lietuvos žmonių.

I šį susirinkimą prašome lietuvių atnešti: vaikų ir suaugusių įvairių drapanų, červerykų, kenuoto maisto, rašomos popieros ir paiselių greitam, atšuntam siuntiniui į Lietuvą.

Mes skaitome kasdien prisijusius iš Lietuvos raštus, kurie telpa spaudoje apie padarytus vokiškų grobiukų nuostolius Lietuvai: tūkstantai nekaltų žmonių nužudyta, sudeginta kaimai, išgriauti miestai, sunaikinta Lietuvos dirbtuvės. Po karo mes visi dar plačiau sužinosime tas visas nelaimes, kurias atnešė Lietuvos neprieteliai. Neklausykite lietuviškų pro-nacių, kurie atvirai tarnauja Hitlerio gaujoms, kurios nuterėjo mūsų gimtą kraštą Lietuvą! Ne-

klausykite tų, kurie sėja neapykantą lietuviuose šioj šalyj, kad tik neduoti Lietuvos žmonės pagalbos. Remkime Lietuvos žmones, nes jie tos pagalbos reikalauja iš mūsų. Po karui mes visi džiaugsimės, jog teikėme pagalbą. Mums didžiai bus dėkingi Lietuvos žmonės. Nelaukite iki jūs stačiai galėsite pasiųsti savo giminėms pagalbą, nes ta pagalba reikalinga dabar ir jį gauza jusų tie patys giminės.

Reportieris.

Trys Kariai Sunkiai Nubauti už Vagystę

PARYZIUS. — Amerikos armijos korporalas James Cupp nubautas 35 metais kalėjimo už pavogimą armijos dalty. Korp. Frederick Schultz nubautas 40 ir korp. James Roepke nubautas 29 metų kalėjimo už vogimą.

JUBILIEJINIS DIENRAŠČIO

Vilnies Vajus

PRASIDĖJO SU PIRMA SPALIO

1,000 Naujų Vilniai Skaitytojų

\$1,000 (DOLERIŲ) DOVANOM VAJININKAM

Į TALKĄ, DARBŠTIEJI VAJININKAI!

Patalpinkime Pažangų Dienraščių Kiekvienos Lietuvos Šeimos Namuose!

BRANGŪS DIENRAŠČIO "VILNIS" SKAITYTOJAI:

Kurie skaitote "Vilnį" nuo jos iškurimo, arti per 25 metus, persitikrinote, jog be pažangaus dienraščio negalėtumėt apsieiti. Jeigu "Vilnis" jums patinka, tai patiks ir jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progos su ja susipažinti. ŠTAI NEIŠSEMIAMAS ŠALTINIS NAUJŲ SKAITYTOJŲ!

Mūsų naujoji tėvynė Amerika ir kartu visas demokratinis pasaulis eina prie pergalės prieš fašizmą. Mūsų gimtinių Lietuvos išlaisvinimas yra kaipo įvykęs faktas.

"Vilnis" teisingai gali pasididžiuoti turinti savo bendradarbių eilėse gambiausius Lietuvos rašytojus. Jokiame kitame laikraštyje Chicagoj nerasite tiek žinių ir straipsnių iš Vilniaus, Kauno ir kitų Lietuvos miestų ir kaimų, kaip Vilnyje."

Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas vilnietis ir demokratiniai nusiteikę lietuvis pagelbės "Vilnies" Jubiliejiniam Vajuje, pakalbindami savo kaimynus užsiprenumeruoti "Vilnį." Jei praėjusiais vajais, ypatingai pernykščiamė, detroitietės gavo po 50 ir daugiau naujų skaitytojų: kitos po desktus, tai ar galima sakyti, jog vienas skaitytojas yra sunku gauti?

PAVIENIAI IR ORGANIZACIJŲ IŠRINKTI DARBININKAI

"VILNIS"

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Tuojaus užsiregistruokite "Vilnies" Administracijoje ir aplaukysite smulkmeniškas informacijas apie vajų.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvirtėtausia Lietuvių Pašalpos ir Apraandos Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Pašalpos į savaitę \$6, \$9, \$12 ir \$15.
- Visiems įstojimas veltut.
- Mėnesinė mokestis pigiausia.
- Priima naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeimą išrašyk. Išpldyk žemius telpančią blankutę ir pasiųsk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas
419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

Aš noriu gauti informaciją, kaip tapti LDS nariu.

Mano vardas _____

Adresas _____

LITERATŪROS DRAUGIJOS

30 Metu

JUBILIEJAUS

BANKIETAS

Vasario 4-tą

LIET. AUDITORIJOS

3133 S. Halsted St. Įanga \$1.30

Troky Vairuotojai Nori Daugiau Mokesties

Nacionalis Karo Darbo Boards laiko posedžius Chicagoje. Čia svarsto troky vairuotojų — International Brotherhood of Teamsters—reikalavimus.

Vairuotojai reikalauja, kad mokėtų jiems didesnes algas ir bendrai pagerintų darbo sąlygas. Du punktai yra išstatyti, kurie daugiausia užimsią laiko diskusavimui.

Unija reikalauja, kad troky savininkai užtikrintų darbininkam 48 valandų darbo per savaitę ir viršaus 40 valandų jog mokėtų virš laikį, tai laiką ir pusę.

Antras unijos reikalavimas, tai turi visiem vairuotojams ir jų pagalbininkam duoti apmokamas atostogas.

Derybose troky savininkus atstovauja Illinois Motor Truck Operators Association.

1,750,000 Namų Per Metus, Sako R. J. Thomas Automobilių Darbininkų Unijos Prezidentas Pasakė Reikšmingą Prakalbą Statybininkų Susivienijimo Konvencijoje

Užvakar Hotel Sherman National Association of Home Builders konvencijoje kalbėjo R. J. Thomas. Jis savo kalboj pažymėjo, kad kaip tik karas pasibaigs, tai prieš statybininkus atsims milžiniški darbai.

Kalbėtojas išskelė šūkį, kad per metus reikia pabudavoti 1,750,000 naujų namų per visą šalį.

Automobilių Darbininkų Unijos prezidentas pabrėžė: "Kai karas bus laimėtas prieš mus iškils kitokios problemos. Jos bus nei kiek mažesnės ir lygiai sunkios išristi. Žinoma, jog bus išristos. Tas reikalinga, kad palaikyti mūs šalį galinga."

Jis toliau aiškino, jog reikės daugiau darbų rasti dėl 2,000,000 darbininkų, negu dabar.

Thomas apbruojuoja, kad karui pasibaigus, kai bus pradėta statybos darbai pareikalaus apie 6,500,000 darbininkų toje srityje.

Suspendavo Kadetų Mokyklos Veikimą

Morgan Park Military Academy kilo nesuspriktimas. Studentai reikalavo daugiau laisvės ir teisės išeiti vėliau vakarais. Per kelias dienas jie kėlė triukšmą.

Sugadino šviesas ir kitokių nesmagumų darė. Pulkininkas Harry A. Abells paskelbė, jog mokykla suspenduojama: 117 studentų pasiuntė namo, o 160 jų paskirstė į aukštesnes mokyklas.

Sako, kad tėvai pilnai kooperavo su mokyklos vyriausybe, bet jaunuliai darė netvarką ir reikėjo mokyklą suspenduoti iki visos dalykas bus išstirta ir padaryta naujas patvarkymas.

Benediktas Davidonis Atlanko Tėvus

Benediktas Davidonis, kuris eina karines pareigas Seabees šiuo laiku vieši pas savo tėvus West Chicago. Jis septynis mėnesius išbuvo užjūryje. Keletą mėnesių buvo Francūzijoje. Benediktas su pirmutiniais būriais D-Day išsikėlė į Normandiją. Jis sako, kad tiem žmonėnacial davė nepaprastai valgyti, kuriuos statė prie sunkių ir labai atsakingų darbų. Tačiau kitus bisiai apiplėšė.

Jis gavo atostogų 34 dienas pasibūti pas tėvus.

Rengs Šokių Dėl Jaunimo Mokyklose

Mokyklų viršininkas William H. Johnson paskelbė, kad bus rengiama jaunimui šokiai—kartu bus pamokinama šokti, kurie nemoka.

Šokiai bus 15-koj aukštesnėse mokyklose.

Šokiai įvyks sekamom dienom: Vasario 2, 9, 16 ir 23. Kovo 2, 9, 16 ir 23. Balandžio 6 ir 13.

Šokiai bus geri orkestrai iš penkių muzikantų. Orkestrus parūpins Muzikantų Federacija.

Majoras Patenkin-tas Valstijos Teismo Nuosprendžiu

Valstijos Aukščiausiasis Teismas išnešė nuosprendį, jog miestas gali paimti privačius namus arba ištisą plotą namų, kurie bus paskelbti netinkami gyvenimui, ir vėliau perversi ta plotą žemes privačiam kapitalui išbudavojimui naujų pastatų.

Iki šiol panašius dalykus būdavo tik kur stato federalinius namus. Dabar, pagal naują teismo nuosprendį, galės tai daryti ir atskiros statybos kompanijos.

Sj teismo nutarimą majoras Kelly entuziastiškai pasitiko. Nutarimu, sako, patenkintas ir gubernatorius Green.

CIO UNIJA LAIMĖJO ALGŲ PAKĖLIMĄ

Automatic Transportation Co., 101 W. 87 st., Chicago, Ill., sausio 11 d., darbininkai balsavo unijos pasirinkimą. CIO gavo 390 balsų, AFL 188 balsus, kad nebūt jokios unijos 16 balsų.

Už kelių dienų CIO paskelbė, kad darbininkai gaus po 5c į valandą algų pakėlimą ir "back pay." AFL prieš balsavimą dalino darbininkams degtukus su specialiais užrašais, kad balsuotų už juos. Bet darbininkų nesuviliojo.

Dan Yla.

YOU'LL BE CA-RAZY ABOUT SKIP FARRELLI AND THE BOWMAN MUSICAL MILKWAGON. NEW YORK 10 A.M. - 11 P.M. Monday through Friday mornings. Thirty minutes of lifting melody and sparkling harmony. TUNE IN!

SLOWIK'S RŪBŲ KRAUTUVĖ

'Snappy Clothes for Men & Young Men'

Paikis specialaus užsakymo rūbai, cilė! \$35 ir aukščiau. Turime didžiausių pasirinkimą vėliausios mados vyrams eilių rūbų ir palčių. Be to, mes turime siuvyklą moteriškų rūbų, kur moderniškai pritaikome jūsų pačių pasirinktą materiją. 4328 Archer Avenue. Artt Kedzie Avenue. Telefonas LAFayette 7757

Turza ir Juris Zuvo Karo Veiksmuose

Karo Departamento žinomis, 49 chieagoiečiai žuvo karo veiksmuose. Paskelbtų pavardžių tarpe yra dvi lietuviškos pavardės:

Pfc. Andrew Turza. Jo motina gyvena 228 E. 25th st., Chicago Heights. Pvt. Tony Juris. Jo žmona gyvena 5343 Meade ave.

Avery Pasiun'ė Telegramą Prezidentui

Montgomery Ward and Co. direktorių pirmininkas Sewell Avery pasiuntė telegramą prezidentui Rooseveltui. Jis protestuoja prieš paėmimą keletos kompanijos įmoniu.

Toliau savo telegrame reikalauja, kad armija nevykintų Karo Darbo Tarybos patvarkymus tol kol teismas juos neišnagrins ir nepadarys savo nuosprendį. Biurokartiškas kompani-

jos galva mano, kad karo metu gali daryti ką nori ir žaisti su valdžios patvarkymu, einant iš vieno teismo į kitą.

Armija užėmė keliuose miestuose Montgomery Ward and Co. įmones ir jas tvarkingai vedė.

JŪSŲ SVEIKATAI

Jūs sveikatai mes turime gero medaus. Naudokite jį vietoję cukrus ir vaistų. Naudodami medų, jūs apsisaugosite nuo slogų, pataisykite savo vidurius, sutvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą, nes meduje randasi įvairių mineralinių druskų ir vitamino, kas yra būtina reikalinga sudrūtinimui žmogaus kūno.

Kreipkitės: A. Avizienis 3116 So. Halsted Street

DIDELIS ATIDARYMAS Tony's Radio Shop 3200 S. Morgan (Pirmiau 3043 S. Throop-St.) PHONE YARDS 5755. Garantuojam darbą. Paimam ir atgal pristatom

Moderniškai Įrengta Nauja Užėiga ANN'S TAVERN TAVERN PALE ALUS VYNAS ir LIKERIAI WM. ir ANN SANDERS, Sav. 3358 S. Halsted St.

Ann's Tavern (Buvusi Chalmers) 3600 S. Union Ave. Atsilankiusius maloniai priimam ir pavaišinam. JUOZAS ir ANN POVILAITIS, Sav.

PAULINA Russian-Turkish Baths SOUTH SIDES NAUJASIA PIRTIS DUODAM ELEKTROS TRYPTMENTUS, ULTRA VIOLET SUNSHINE IR INFRA-RED LIGHT RADIATIONS, NETVARKŲ KRAUJO Cirkuliacija, REUMATISKA SKAUSMA, LUMBAGO, SALTŲ PARALYZIŲ—SALINA NAUDOJIMAS ELEKTROS IR HYDRO-THERAPEUTIC TRYPTMENTAI 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St. A. F. CZESNA, Savininkas

RAKSON'S TAVERN 3212 SO. HALSTED STREET Victory 7692 Nauja, Smagi UZEIGA BRIDGEPORTICIAS Kanados Elius, Vynai, Degtinės ir Likeriai. Atsilankę pasitenkinti mūsų patarnavimu. Ign. Ragaiškas, sav.

Medicinos Doktorai

Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue Ofiso Tel. LAFayette 3210 Res. Tel. Republic 0054

Dr. V. A. Simkus GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIS PRITAIKO 744 W. 35th Street

Dr. Strikofis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue

Dr. T. Dundulis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue

Dr. Bertash 756 West 35th Street

Dr. C. Z. Vezel's DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue

Dr. Marjan S. Swiont GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave.

Dr. J. S. O'Connell DENTISTAS 125 S. State St., DEA. 2605

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 15 metų patyrimas

Dr. KARL NURKAT (NURKATIS) Pritaiko atskomingai akinius ir už priėmimą kainą ir ant lengvą išmokėjimą

EXTRA! EXTRA! Permalintys Vardas ir Adresas MONARCH LIQUOR Lietuviškas Žydulius 2529 S. Halsted Street Phone Yards 6054

Dalyvaukite Lenino Mirties Paminejimo Mitinge

Nicholai Leninas numirė sausio 21 d., 1924 m. Visas darbininkiškas ir abelnai pažangus pasaulis pasijuto visa galva mažesnis Leninui mirus. Leninas mirė, bet jis paliko leninizmą—išaugintą galingą komunistinį judėjimą beinančią pirmyn marksizmo-leninizmo keliu.

Komunistų Politinės Sąjungos Illinois-Indiana komitetas rengia masinį mitingą Lenino mirties paminėjimui sausio 28 d., Midland Hotel, 172 W. Adams st.; pradžia 7:30 val. vakaro.

Morris Childs, Komunistų Politinės Sąjungos vietinio distrikto pirmininkas, pasakys išsamią prkalbą apie Leniną ir kaip jo mokymus komunistai pritaiko savo taktikai šiuo karo metu.

Visų pareigą šiame mitingą dalyvauti. Mitingas įvyks Ballroom, salė didelė.

A. D.

Truksta Darbininkų Gatvekarių Operavimui

Visose miesto dalyse žmonės skundžiasi prastu gatvekarių patarnavimu. Turėjo ir pati administracija atsiliepti šiuo taip gyvu klausimu. E. J. McIlraith sako, kad 10 nuosimčių patarnavimas gatvekariams sumažėjęs. Jis duoda raportą iš gatvekarių operavimo. Sako ant visų linijų dirba 9,530 žmonių. Vieno tuksantio dar reikėtų, jog būtų galima paleisti tą 10 nuosimčių gatvekarių operavimui, bet negauna darbininkų.

"Nuo pereinamo lapkričio mėnesio mūsų darbininkų štabas pradėjo sumažėti," sako McIlraith.

Šis Tas iš Suvalkiečių Draugijos ir Choro

Chicago Lietuvos Suvalkiečių Draugijos pereiname susirinkime buvo išrinkta komisija iš penkių taisyklių draugijos konstitucijos. Komisija peržiūrė seną konstituciją ir patieks pasiūlymus kas reikėtų taisyti.

Draugijos susirinkimas įvyks sausio 22 d., Hollywood salė, 2417 West 43rd st. Kaippo metiniame susirinkime svarbu visiem dalyvauti.

Draugijos Choras rengia penkių metų jubiliejinį vakarą vasario 10 d., Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted st. Choras skubiai mokina s naujų dainų, vadovaujant kompozitoriui P. Sarpalui. Choro nariai prašomi dalyvauti pamokose.

Choras turį užkvietimų ir kitų organizacijų programos pildyti. Turime daugiau dirbti: kartu visi galime daugiau nuveikti.

Reikalui esant gali pasaukti choro rastišnikė Oną Svirmickienę, Hemlock 8668 nuo 5 iki 6:30 val. vakaro. Choro pamokos įvyks trečiadieniais Gage Park salė, 55th ir Western ave. O. S.

Laiškas Lietuvio Raudonarmiečio

Laišką Gavo Povilas Janušis

Povilas Janušis gavo laišką nuo lietuvio raudonarmiečio Juliusa Gričiaus, kuris paėina išKundrėnų kaimo, Skapiškio valsčiaus. Povilas Janušis yra Juliusa Gričiaus dėdė.

Laiškas skamba sekamai: Gerbiamas Dėde!

Aš randuosi Sovietų Sąjungoje ir kariuonyje už savo mylimą tėvynę Lietuvą. Buvo atskirtas nuo jos ir savo namiškių, kur atloškė tas nelabasis karas. Jūs Dėdžiuk, taip-pat suprantat, kaip brangi savoji tėvynė, dažnai pamislųjų apie savo šalį. Kartais išsileija kardiš aršaros, bet aš nenusimeinu. Tikiuosi gryžti į Lietuvą. O j tėvynę gryžti kelias užaugęs piktžolėm, kurias reikia iškapot.

Buvau kare sužeistas, bet greit pagijau ir sveikatoj mažai nustoja. Esu apdovanotas Valstybės medaliu už drąsą ir esu pasišventęs kariarui iki galo.

Slaip gyvenu fronto sąlygomis, ką jūs galite suprast patys.

Parašau Jums trumpai, nes nežinau ar gausite mano laišką. Pasiųstėngit, Lietuvos, parašyt nors keletą žodžių. Aš nekantriai laukis atsakymo.

Gričius Julius.

Polevaja Pošta 70484, SSSR.

Paieskojimas

Paieskomi: Balyš Putrimas ir Kazys Grikepelis

Mieli Prieteliai!

Aš Petras Kriauciūnis rašau Jums laišką. Daugel metų praėjo, kaip gyvenau kartu. Jeigu žinais šį laišką, duokite žinias, kaip gyvuojat. Aš gyvenu gerai su šeima, tik kitoj vieoj. Rašykite, labai laukiu. Adresas: Petras Kriauciūnis, Burbiškio paštas Utenos apskr. Lithuania, U. S. S. R.

Nuo Redakcijos:

Suminėti Petro Kriauciūnio prieteliai yra gyvenę 3346 So. Halsted St. Jeigu jie tebegyvena Chicago, prašomi atsilankyti į "Vilnius" raštinę ir pasiimti jiems rašytą laišką.

Dr. Davis Apie Amerikos Chirurgiją

Dr. Royal Davis buvo Sovietų Sąjungoje su grupe kitų daktarų—misija—tyrinėti ten pasiekimus chirurgijoje. Jis yra kaulų srityje specialistas.

Daktaro aprokavimu, kaip jis pareiškė aną dieną spaudai, Amerikoj chirurgija stovi aukštesniais laipsnyje, kaip Sovietų Sąjungoje, nors tos šalies chirurgija yra gan pakilus.

GAISRAI PADARĖ \$100,000 NUOSTOLIŲ

Kilę gaisrai keturiuose dirbtuvėse padarė nuostolių už \$100,000. Didžiausias gaisras buvo Doran building, 18-20 Sangamon st.

Ragina Moteris Imti Gatvekarių Darbus

Aldermanas Frank Keenan pasiūlė Miesto Taryboj įnešimą, kad būtų raginama moterys imti darbus gatvekarių ir tuomi pahuosuoti vyrus sunkesniem karo darbam.

Tačiau aldermanas William J. Crowley kitokios nuomonės. Jis mano, kad moteris dėti į motormanų bei konduktorius darbus būtų nepraktiškas dalykas.

Apsivedė Poškų Dukrelė

Sausio 13 d. burnsidiečių Poškų dukrelė A. Poškaite apsisvedė su B. Fisher. Jaunavedis tarnavo Dėdei Samui ir likosi paliuosuotas iš kariškio pareigų. Jaunoji Fisherienė labai puiki moteris. Ji nuo pat jaunų dienų yra veikli organizacijų narė.

Ji daug aukauja drabužių dėl Lietuvos žmonių. Jau per kelis kartus teko atvesti nuo jos motinos ir jos dovanų.

Jos motutė Poškienė ne tik prisideda su dovanomis, bet ir duoda pinigų nupirkimui naujų drabužių. Šį kartą jiteikė \$1.00 dėl nupirkimo Lietuvos vaikėčiams dovanėlių ir didelį punda gery drabužių.

Liniki geriausio pasisekimo abiems jaunavedžiams.

M. R.

Išsiuntė 1,609 Svarus Drapanų Lietuvos Žmonėms

Pereitą penktadienį iš Centralinės stoties drapanų rinkimui išsiuntė 1,609 svarus drapanų, apvalinėms, muilo ir kitokių dalykų.

Dvi savaitės pirmiau išsiuntė 1,911 svarų.

Tai per gan trumpą laiką arčiau tonai drapanų Lietuvos žmonėms.

Drapanos siunčiamos į Brooklyną Lietuvai Pagelbos Teikimo Komitetui. Tas komitetas daktus į Vilnių, Lietuvon pasinčia per Rusian War Relief, labdariną amerikony organizaciją.

Šiuomi prisimename, kad visi, kurie tik galite aukokite naujų drapanų nupirkimui ir aukokite savo panešiotų drapanų, kurios dar tinkamos dėvėti.

Komiteto Narys.

Lietuvių Kriaucių Pobuvis—Pramoga

Amalgameitų unijos lietuvių skyrius (lietuvių kriaucių lokalas) rengia pobuvį šį šeštadienį, sausio 20 d. Amalgamated Center, kamps Van Buren ir Ashland blvd. Pradžia 8:00 val. vakaro.

Kviečia visus kriauciūs, jų pažystamus ir abelnai svečius pramogoj dalyvauti. Turėsimė pasilinksminimą, pasikalbėsimė ir smgiai laiką praleisimė. Kriauciūs.

HELP WANTED MEN AND WOMEN

"BAG A JAP"

MEN — WOMEN — BOYS — GIRLS

Help fill the gap between our fighting men and their supplies.

Make Paper Bags at

CROMWELL PAPER COMPANY

For

Bomb Fuse Cans — Blood Plasma Cans
Black Powder Cans — Bomb Parachute Cans
Ration Cans — Emergency Water Cans

All Are Shipped in Paper Bags
Join A Victory Crew Today
No Experience Necessary — Name Your Hours

4801 Whipple Street — Phone Laf. 0336

Motery Klubų Domei

Siuomi prašome visų moterų klubų atstovų nepamiršti, kad bendra parengimo komiteto stalininkimas įvyks sausio 24 d., 7:30 val. vak., "Vilnius" svet.

Šiame susirinkime turėsimė nutarti įžangos tikietų kainą, programos eigą ir eile kitų svarbių klausimų, kurie liečia būsiantį parengimą kovo 4 d., Lietuvių Auditorijoj.

Kom. Sekr. J. Skeberdytė.

Vietiniai Pranešimai

LIETUVISKU TAUTISKU KAPINIU

Letų Savininkų ir Draugijų Atstovų Visuotinis Metinis Susirinkimas įvyks septintadienį, sausio (January) 21 d., 1945 m., Lietuvių Auditorijos Svetainėje, 3133 S. Halsted St., 1-ma val. popiet. ant pirmo laubo.

Jūsų atilankymas į susirinkimą būtinai reikalingas. (19-20) Kviečia Kapinių Trustas!

LIETUVIU EKSMANIERIU metinis susirinkimas atliks sausio 21 d., 1945, Calle Okello svetainėje, 3436 S. Lithuania ave.; pradžia 1:30 val. popietė. Yra daug metų sumamamų dėl klubo labo; bus pilnas raportas iš 1944 metu.

LIETUVIU KRIAUCIŲ BALIUS įvyks šeštadienį, sausio (Jan.) 20 d., Amalgamated Centre, Kriauciūni ir šlaip svečiai kviečiami atilankyti ir praleisti vakarą su kriauciūnais Amalgamated Centre. Pradžia 8-tą v. vakare.

BUDRIKO RADIO VALANDOS: W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valandų vakaro. W. C. F. L. 1000 K. Nedėliūd 9:30 val. vakaro.

J. J. GIERASH 1821 W. 47th Street Telefonas Yards 5367

DIDELE RAKANDU IR JEWELRY KRAUTUVE JOS. F. BUDRIK INC. 3241 So. Halsted St. Chicago 8, ILL. Tel. CALUMET 7237-4591

WANTED — REAL ESTATE Pardavimui Planas

PIRMUS MORTGICIUS

Anna-James Tavern 3415 S. Halsted Street

Kingsbury Alus, Geri Cigarai Skanus Vynas ir Degtinė JAMES JANULEVICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

HELP WANTED—MALE OR FEMALE

Reikia Dženitorių ir Dženitorių

Turime Keletą Gerų Vietų

REIKALINGAS PATYRIMAS

CHICAGO TITLE & TRUST CO

69 W. Washington St.

Real Estate

NAMAS PARDAVIMUI

Pietinėje Miesto Dalyje

GEROS ĮEIGOS Mažą Sumą Inėsti Reta Proga Gyvenime.

2 aukštų medinis namas, insulietayas, karšto vandens šiluma, stokeris, 2-ras aukštas išfornišiuotas, \$100 įeigu į mėnesį, 3 karų garadžiūs.

Kad tikrai įvertinti, turite pamatyti.

Tuoju galima įskrausyti.

55th & SHIELDS Telefonas ENG. 4472

BRIGHTON PARK štuvas ir 6 kambarių apartamentų, karšto vandens, insulietayas, modernūsai Viešam kambari, labai linkimas taverai arba parduoti; tūvis salta \$5,000 įskrausyti; įdukti reikia

241 medinis namas ant cementinio pagrindu, naujus medis, koval, modernūsai (labai) apdurti porčiai, visam kambari šaldytai; tūvis salta \$1,000

244 medinis namas geram stovėj—arti Kaina \$7500

Mūsų kasete yra apskaitos padarome įvairūs dokumentus

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

MECHANICAL DRAFTSMAN BŪTINA KARINĖ INDUSTRIJA

HELP WANTED—WOMEN HELP WANTED—WOMEN

MOTERŲ—MOTERŲ

Norinti Švараus, Dalį Laiko Darbo, Dirbkite Keptuvėje

Bomb Fuse Cans — Blood Plasma Cans
Black Powder Cans — Bomb Parachute Cans
Ration Cans — Emergency Water Cans

SUNKIST PIE COMPANY

3548 So. Shields Avenue

Patyrusių OPERATORŲ

Siūti Sportiškus Aprėdus SKIRTS, SLACKS IR BLOUSES

Mokame nuo .90 iki \$1.10 į Valandą

Apmokomos Atostogos Pastovus Darbas Pokarinė Ateitis

Katzenberg & Rivkin 317 W. ADAMS ST.

MERGINŲ MOTERŲ

CUTTER GRINDERS

LENGVAS DARBAS ISMOKINSIME JUS GERAS UZMOKESTIS GEROS DARBO SĄLYGOS

ONSRUD MACHINE WORKS 3910 Palmer St.

MOTERŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

Diena ir Nakti Siūti Geros Darbo Salygos

Vietni Lengbuoti, Ligos ir Gryvastes Aprauda

Kinkead Industries, Inc. 450 W. SUPERIOR ST. Whitehall 2222

MOTERŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

Pinla Arba Dalį Laiko Karinis Darbas

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850

MOTERŲ — MERGINŲ LENGVAM DIRBTUVES DARBUI

PILNA ARBA DALI LAIKO KARNIS DARBAS

Telefonas Normal 1850